

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı

Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

**VAN GÜZEL SANATLAR LİSESİNDE GÖREV YAPAN PİYANO
ÖĞRETMENLERİNİN PİYANODA DEŞİFRE KULLANIMINA
YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ**

Sultan TİMUR

Yüksek Lisans Tezi

Van, 2019

VAN GÜZEL SANATLAR LİSESİNDE GÖREV YAPAN PİYANO ÖĞRETMENLERİNİN
PİYANODA DEŞİFRE KULLANIMINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Sultan TİMUR

Danışman

Prof. Dr. Serap YÜKRÜK

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı

Müzik Eğitimi Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

Van, 2019

KABUL VE ONAY

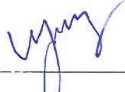
Sultan Timur tarafından hazırlanan "Van Güzel Sanatlar Lisesinde Görev Yapan Piyano Öğretmenlerinin Piyanoda Deşifre Kullanımına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi" başlıklı bu çalışma,/...../2019 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Serap YÜKRÜK (Başkan, Danışman)

Doç. Dr. Hüseyin YÜKRÜK

Doç. Dr. Nedim YILDIZ

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylıyorum.

Doç. Dr. Fuat TANHAN

Enstitü Müdürü

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

- Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.
- Tezim sadece Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi yerleşkesinden erişime açılabilir.
- Tezimin Ay süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

08.07.2019

Sultan TIMUR

TEŞEKKÜR

Bu çalışmamda; lisans eğitimi sürecimde bana rol model olan ve her konuda yönlendirmelerde bulunan ve tüm sorularıma cevap bulmada yardımcı olan tez danışmanım Prof. Dr. Serap YÜKRÜK' e, lisans eğitimi süresince her konuda sohbetler edip, samimiyetiyle ve espirileri ile beni her zaman motive eden sevgili Prof. Dr. Hüseyin YÜKRÜK' e, tez savunmam da büyük bir özveriyle beni dinleyip önerilerde bulunan Doç. Dr. Nedim YILDIZ' a teşekkürlerimi sunuyorum. Tezimin her aşamasında bütün içtenliğiyle yardımlarını esirgemeyen ayrıca piyano hocam olan Arş Gör. Kadir YILMAZ' a, tezimin her aşamasında sabırla beni dinleyen Siyar KÖKSAL' a, birçok konuda danıştığım, saat kaç olursa olsun telefonuma cevap verip beni hiç geri çevirmeyen Dr. Öğretim Üyesi Barış UZUN'a, beni her konuda dinleyip beni motive eden samimiyetini ve içtenliğini hiç esirgemeyen çok değerli Öğretim Görevlisi Seza Oğuz CAK'a, gece gündüz fikir alış veriş yaptığım tez çalışma grubuma teşekkürlerimi sunuyorum.

Tez çalışmamda beni cesaretlendiren ve yanımda olduğunu hissettiren Murat İLİME'e, gece gündüz demeden bana her saatini ayıran tez sürecimde sabırla her konuda yardım eden sevgili dostum Yeşim ALDEMİR'e, moral ve motivasyonumu her zaman yüksek tutmak için, yanımda olan ve her türlü desteği veren Elif CANER'e, Dilan ATABAY'a, Mestan ATAŞ'a, Furkan GÜLAÇAR'a ve Göksel GÜNDOĞDU'a teşekkürlerimi sunuyorum.

Bu çalışmamdaki istatistik aşamasında bana teknik destek veren ve her konuda danıştığım fikir aldığım değerli arkadaşım İbrahim BENEK'e, sabrı ve yardımseverliği had safhada olan YYU Eğitim Bilimleri Entitüsü memuru Cesim ALADAĞ'a, ders aralarında çay ve kahvesi sürekli kendisi gibi sıcak olan emekçi personelimiz İsmet ASLAN'a, teşekkürlerimi sunuyorum.

Bu süreci tamamlamamda dualarını hiç eksik etmeyen sonuna kadar arkamda durup her konuda destek olan kıymetli aileme teşekkürlerimi sunuyorum.

ÖZET

TİMUR, Sultan. *Van GSL'nde Görev Yapan Piyano Öğretmenlerinin Piyanoda Deşifre Kullanımına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans, VAN, 2019

Bu çalışmada GSL'nde görev yapan piyano öğretmenlerinin piyano eğitiminde deşifrenin önemine ilişkin düşüncelerinin neler olduğunun belirlenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmanın evrenini 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Van İlinde görev yapan piyano öğretmenleri, örneklemini ise Van Tuşba GSL'nde görev yapan beş (5) piyano öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada “amaçlı örnekleme” yöntemi kullanılmıştır. Araştırma, var olan bir durumun derinlemesine incelenmesini sağlayan nitel araştırma yöntemlerinden “durum çalışması” modeline dayalı olarak planlanmıştır. Araştırma verileri; piyano eğitiminde deşifre yöntemine yönelik öğretmenlerin düşünce ve varsa piyano eğitimi uygulaması süresince kullandıkları yöntemlerin tespit edilmesi amacıyla dokuz sorudan oluşan “yarı yapılandırılmış görüşme formu” ile toplanmıştır. Bu form araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Verilerin toplanması için öncelikle MEB'ten gerekli izinler alınmış ve VAN GSL'nde öğretmenlerle yüz yüze bire bir görüşmeler yapılmıştır. Görüşme sırasında ses kayıt cihazı kullanılmış ve her görüşme yaklaşık 10-15 dakika sürmüştür. Araştırmanın veri kaynağı olan yarı yapılandırılmış görüşme formuna verilen cevaplar içerik ve betimsel analizi teknikleri yoluyla analiz edilmiştir. Veriler analiz edilirken öğretmenlerin ses kayıt cihazındaki görüşlerin dökümü bilgisayara aktarılmıştır. Öğretmenlerin görüşleri bilgisayara aktarılırken her öğretmene bir kod verilmiştir. Öğretmenlerin görüşleri incelenirken, araştırmacı tarafından kodlar oluşturulmuş ve oluşturulan kodlar belirli temalar etrafında bir araya getirilmiştir. Daha sonra ikinci bir araştırmacı, bağımsız olarak bu görüşler üzerinde okumalar yapmış ve birinci araştırmacı tarafından oluşturulan kod ve temalara uygunluğunu yeniden incelemiştir. İki araştırmacının kodlamaları arasındaki tutarlılık yüzdeleri Miles ve Huberman (1994)'ın önerdiği formüle göre hesaplanmıştır. Bu formüle göre iki araştırmacının kodlamaları arasındaki tutarlılık yüzdesi % 94 olarak hesaplanmıştır. Ayrıca, çalışmaya katılan öğretmenlerin görüşlerini mümkün olduğunca aktarabilmek için öğretmenlerin görüşlerinden doğrudan alıntılar yapılmıştır. Verilerin analiz edilmesi sonucunda öğretmenlerin belirttikleri

düşünceler, “Deşifre”, “Uygulama”, “Duyuşsal özellikler”, “Öğrenci”, “Piyano”, “Fiziki şartlar”, “Yöntem” ve “Deşifrenin yaptırılması” temaları kapsamında bir araya getirilmiştir. Araştırmanın bulgularından yola çıkarak, piyano eğitiminde deşifre tekniğinin gerekli, önemli ve faydalı olduğu, bu tekniğın öğrencinin piyano becerisini arttırdığı, öğrencilerin bu teknik sayesinde piyanoya karşı olumlu tutum geliştirdiğı, piyano öğretilmesi sürecinde öğretmenlerin farklı kaynaklardan faydalandıkları, piyano ders saatinin az olduğu, piyano dersindeki öğrencilerin sayısının fazla olduğu, piyano çalışma odalarının ve piyano sayısının az olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar kelimeler

Piyano, Deşifre, Öğretmen görüşleri.

ABSTRACT

TİMUR, Sultan. *An Analysis Of Piano Teachers' Views On Sight Reading In Van Fine Arts High School*, Master's Thesis, Van, 2019

In this study, it is aimed to determine the views of piano teachers working in high school of fine arts about the importance of sight reading in piano education. The universe of the research consists of piano teachers working in Van Province in 2018-2019 academic year, and five (5) piano teachers working in Van Tusba Fine Arts High School comprise its sample. In this study, the purposive sampling method was used. The research was planned based on the "case study" model, one of the qualitative research methods that provide an in-depth analysis of an existing situation. Research data was collected via "semi-structured interview form" consisting of nine questions in order to determine the teachers' views on the sight reading in piano education and the methods they used during the practice of piano education. This form was developed by the researcher. In order to collect data, necessary permissions were obtained from the Ministry of National Education and face-to-face interviews were conducted with teachers at Fine Arts High School. A voice recorder was used during the interview and each interview lasted approximately 10-15 minutes. The responses to the semi-structured interview form, which is the data source of the research, were analysed through content and descriptive analysis techniques. While analysing the data, the transcript of the opinions of the teachers on the voice recorder was transferred to the computer. During this time, each teacher was given a code and the codes were created by the researcher and were gathered around certain themes. A second researcher then read independently these views and re-examined the suitability of codes and themes formed by the first researcher. The consistency percentages between the two researchers' coding was calculated according to the formula proposed by Miles and Huberman (1994). According to this formula, the consistency percentage between the two researchers' coding was calculated as 94%. In addition, direct quotations were made from the teachers' views in order to convey the views of the teachers participating in the study as much as possible. As a result of the data analysis, teachers' thoughts were brought together under the themes of "Deciphering", "

Practice ”,“ Affective characteristics ”,“ Student ”,“ Piano ”,“ Physical conditions ”,“ Method ”and "sight reading practice". Based on the findings of the research, it can be concluded that sight reading program is necessary, important and useful in piano education, and this technique increases the student's piano skills. It can be also highlighted that the students develop a positive attitude towards the piano thanks to this technique, while the teachers benefit from different sources. On the other hand, It was concluded that piano lesson hours and the number of piano study rooms weren't enough and there was a lack in the numbers of pianos.

Keywords

Piano, Sight Reading, Teachers' opinions.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	i
BİLDİRİM	ii
TEŞEKKÜR	iii
ABSTRACT	vii
KISALTMALAR	xi
TABLolar LİSTESİ	xii
1. BÖLÜM:GİRİŞ	1
1.1. Problem durumu	4
1.1.1. Müzik Eğitimi	4
1.1.2. Piyano Eğitimi.....	4
1.1.3. Piyano Eğitiminde Deşifre	5
1.1.4. Deşifre	7
1.1.5. Piyanoda Deşifre Öğretimi.....	9
1.2. Problem Cümlesi	12
1.3. Alt Problemler	12
1.4. Araştırmanın Amacı	12
1.5. Araştırmanın Önemi	12
1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları	13
1.7. Araştırmanın Varsayımları	13
2. BÖLÜM:KURAMSAL ÇERÇEVE	14
3. BÖLÜM:YÖNTEM	16
3.1. Araştırmanın Deseni	16
3.2. Çalışma Grubu	16
3.3. Veri Toplam Amacı	17
3.4. Verilerin Toplanması	17
3.5. Verilerin Analiz Edilmesi	18
4. BÖLÜM:BULGULAR VE YORUM	19
4.1. “Piyano öğretmenlerinin piyano derslerindeki deşifre eğitimine yönelik görüşleri nelerdir?” araştırma sorusuna yönelik bulgular	19
4.2. “Piyano öğretmenlerinin piyano derslerinde deşifrenin yeri ve önemine ilişkin görüşleri nelerdir?” araştırma sorusuna yönelik bulgular	25

5. BÖLÜM:SONUÇ VE ÖNERİLER	37
5.1. Sonuç.....	37
5.2. Öneriler	39
KAYNAKÇA	41
EKLER.....	44

KISALTMALAR

MEB : Milli Eğitim Bakanlığı
GSL : Güzel Sanatlar Lisesi

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Görüşmelerden elde edilen tema ve kod ve bu tema ve kodlara ilişkin frekans ve yüzde değerler.	20
Tablo 2. Görüşmelerden elde edilen tema ve kod ve bu tema ve kodlara ilişkin frekans ve yüzde değerler.	26
Tablo 3. Görüşmelerden elde edilen tema ve kod ve bu tema ve kodlara ilişkin frekans ve yüzde değerler.	30
Tablo 4. Görüşmelerden elde edilen tema ve kod ve bu tema ve kodlara ilişkin frekans ve yüzde değerler.	34

1. BÖLÜM

GİRİŞ

Müzik; duygu ve düşünceleri ifade eden en etkili anlatım yöntemlerinden biri olarak görülmektedir. Tarihi, insanlığın varoluşuna dayanan müzik; temelde kendini ifade edebilme amacı gütmüştür.

Kişinin duygu, düşünce ve izlenimlerini anlatabilen; yetenek ve yaratıcılığını estetik bir seviyeye ulaştıran müzik, sesin anlamlı titreşimler kazanmış halidir (Arturt, 2013, s.106)

Güleç (2007)'e göre müzik, duyguları anlatan ve etkileyen bir araçtır. Müzik eğitimi alan bireylerde bazı özelliklerin geliştiğini söyleyen Güleç, kendini ifade edebilme becerisinin geliştiğini, yaratıcılığın geliştiğini, kültürel birikime sahip olduğunu, estetiksel beğenin geliştiğini, sosyal ilişkilerin geliştiğini, mantıksal düşünme becerilerinin geliştiğini, konuşma becerilerinin geliştiğini, duygusal gelişim aşamalarının beden ve psikomotor davranışların geliştiğini ifade etmektedir. Güleç, Müziğin, insanların sosyal ilişkilerini pozitif anlamda etkilerin oluştuğunu, daha önce yapılmış araştırmalar sonucunda ortaya koymuştur.

İnsanın duygu dünyasında en tesirli anlatım yöntemi olarak adlandırılan müzik, insan eğitimi sürecinde de kullanıldığı bilinen bir gerçektir. (Uslu, 2007)

İçinde yaşadığımız bu toplumda yaratıcı düşünme becerisi olan, aktif, sorumluluk sahibi, kendini bilen ve çevresinde olup biteni gözlemleyip bunun bilincinde olan, toplumsal ve ahlaki değerlere sahip çıkan ve bu değerlere saygı duyan insanlar kazandırmak için eğitim sisteminde sanat ve sanatsal faaliyetler büyük ölçüde önemsenmeli ve bu faaliyetlere önemli ölçüde yer verilmelidir. İnsanlar daha sağlıklı sosyal ilişkiler kurabilmek ve kendilerini daha iyi ifade edebilmek için sanat ürünlerini ortaya koymuşlardır çünkü sanat, hem bilgi edinmemizi sağlar hem de bir iletişim aracı olarak kullanılır. Sanat eğitiminin alt kollarından biri olan müzik eğitimi, insanların bir arada yaşadıkları çevre ile daha iyi

iletişim kurabilmelerinin dışında da, bireysel algıda ve duyarlı birey olma konusunda artış sağlamaktadır. Toplumun kültürel yapısının geçmişten günümüze, nesilden nesle iletilmesinde de müziğin çok önemli bir rolü vardır (Gün ve Yıldız, 2013)

Piyano büyük boyutlarda yapılmış telli ve klavyeli bir çalgıdır. Klavyesi, mekanizması, telleri ve pedallarına kadar bir çok parçadan oluşan piyano, ürettiği zengin ses ve olanaklarıyla müzik tarihinde evrensel bir çalgı olmuştur. Sesi, tuşlar aracılığıyla harekete geçirilen çekiçlerin tellere vurması sonucunda üretilen bu çalgı, batı dillerinde çoğunlukla piano sözcüğüyle adlandırılır; Fransızca, İtalyanca, İngilizce, İspanyolca piano, Almanca Klavier, Macarca zangora, kendi dilimizde ise dilimizde piyanodur. (Say, 2005, s. 53).

Gerek müzik bölümlerine öğrenci hazırlamada, gerekse ses eğitiminde insan sesini refere edebilmede en uygun çalgılardan biri de piyano olarak bilinmektedir. Bunun sebebi ise ses rejistinin diğer enstrümanlardan daha geniş olması, çoklu çalmaya yönelik uygun bir saz olması ve hem koral hem de orkestral eserleri seslendirmede uygun saz olmasıdır. Bu sebepten ötürü piyanonun, müzik sanatını icra edebilmede en önemli ve en kullanışlı enstrüman olduğu yapılan araştırmalar sonucunda görülmüştür.

Piyano; pek çok özelliğinden dolayı mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda en çok kullanılan çalgılar arasında yer almaktadır. Yönetken'e (1996) göre; tek başına çoksesliliği elde edebilen, hem solo hem de eşlik çalgısı olma özelliği bulunan piyano; aynı zamanda müzik öğretiminde araç olarak kullanılmaya en uygun çalgıdır. Çünkü piyano; sabit perdeli, entonasyon problemi olmayan özelliğe sahiptir. Ses sınırı geniş olan piyano kulak eğitimine en uygun çalgıdır. Ayrıca armonik eşlik çalgısı olup büyük eserlerin analizine de elverişlidir (Özer, 2010:1).

“Piyano çalgı olarak her tür ve yoğunluktaki çoksesliliğin elde edilebileceği, gelişimini tamamlamış tartışmasız tek çalgıdır” (Kıvrak, 2003:210).

Müzik öğretiminde, araç olarak kullanılmaya en uygun, yararlı alet piyanodur. Bu sazda entonasyon zorluğu ve bozukluğu söz konusu olamaz, sabit perdelidir. Parmağın, bastığı yerden (piyano akordu bozuk olmama koşuluyla) doğru ses çıkar. Aletin ses sınırları geniştir. Hem kadın (ya da çocuk) hem erkek, hem de aletlerin seslerini verebilen geniş bir ses yelpazesine sahiptir. Piyanoda her türlü

ajilite (çabukluk) mümkündür. Kısa değerde sesler kolayca çıkarılır. Armonik-polifonik karakterlere sahiptir. Çok sesli kulak eğitimine en uygun alettir. Armonik eşlik çalgısıdır. Her çeşit çok sesli eserin reproduksiyonu icra edilebilir. Koral ve orkestral eserler çalınabilir. Büyük eserlerin analizine elverişlidir. Edebiyatı zengindir. (Yönetken 1952'den akt. Say, 1996, s. 69)

Piyano, müzik öğretmeni adaylarının hem alandaki eğitimlerine destek olması açısından, hem de meslek hayatlarında öğrencilerine rahatlıkla eşlik edebilecekleri bir çalgı olma özelliğini taşıdığından, müzik eğitiminde çok önemli bir yere sahiptir. Öğrencilere temel müzik bilgi ve becerilerini kazandırmada, öğrencilerin ses eğitimlerinde, öğrencilere müzik biçimlerini öğretmede, eşikleme yapma ve armoni çalışmaları yapmada kullanılacak en etkin çalgılardan biri piyanodur (Gün, 2014).

Piyano, ses aralığının geniş olması ve her türlü çalgıya uyum sağlaması açısından çalınabilecek en uygun eşlik enstrümanı olarak bilinmektedir. İki farklı anahtarın kullanılıyor olması ve on parmağın koordinasyonunun sağlanması, bireyin çoklu düşünmesini sağlar. Ayrıca akordu tam olan bir piyanonun diğer enstrümanlara göre entonasyon problemi olmaz. Bundan dolayı piyano, özellikle müzik eğitim kurumlarında kullanılacak en uygun saz olarak düşünülmektedir.

GSL programlarında uygulanan piyano eğitiminde deşifre yöntemi, temelde kazandırılması gereken en önemli becerilerden biridir. Öğrencinin ilk kez gördüğü notayı daha hızlı okuyabilmesini, daha hızlı düşünebilmesini, piyanoda doğru alıştırma yapabilmesini, sağlayan deşifre eğitiminin, bundan dolayı piyano eğitiminde çok önemli yeri vardır.

'Piyano eğitiminde deşifre' başlıklı bölümde de Çimen (2001)' in belirttiği gibi Deşifre, hızlı ve doğru nota okumaya ve müziği anlamaya yardımcı olur, böylelikle piyano çalışmalarını daha zevkli hale getirir ve öğrencinin çalgısını sevmesini ve çalgısında daha hızlı ilerlemesini sağlar. Piyanoda doğru ve kolay alıştırma yapmayı öğrenen öğrencinin öğrenmeye ilgisi artar ve yeni parçaları deşifre etmekten kaçınmaz. Deşifre, öğrenciye daha geniş bir repertuar oluşturur, piyano edebiyatını daha iyi tanır, öğrenciye teknik, stil ve yorum geliştirme gibi daha fazla olanak sağlar. Bunun yanı sıra, öğrencinin başkalarından yardım almadan, müziği

kendi kendine öğrenebilen bağımsız bir müzisyen haline gelmesi ve yaşamı boyunca zevkle müzik yapabilmesi için temel bir kaynak oluşturur.

Güzel sanatlar liselerinde verilen çalgı eğitimi türlerinden biri olan “piyano eğitimi ve öğretimi, müzik eğitimi programının temelini oluşturur. Bu eğitimin içeriği aşamalı olarak, teknik alıştırma ve etütleri, Türk ve dünya bestecilerinin eserlerinden örnekleri, eğitim müziği örneklerini, piyano literatürü ile okul müzik eğitiminde öğrenme öğretme tekniklerini kapsar” (Milli Eğitim Bakanlığı[MEB],2006: 7, Akt. Güler ve Bulut, 2015).

1.1. Problem durumu

1.1.1. Müzik Eğitimi

Uçan (1997)’a göre; Müziksel bir davranışı kazandırma ve geliştirme sürecine müzik eğitimi denir. Müzik eğitimini alan bireyin müzikal yaşantısını ele aldığımızda belli hedefler doğrultusunda planlı, düzenli ve yöntemli bir yolla amaca ulaşılır. Bireyin genel çevresi ya da müziksel çevresi ile iletişim ve etkileşimi müzik eğitimi yoluyla çok daha sağlıklı ve verimli olması beklenir (s. 14).

“Müzik eğitimi her insanın belli bir düzeyde alması gereken bir eğitimidir. Biyolojik ihtiyaçlar gibi ruhumuzun da manevi olarak doyurulması gerekir. İşte müzik de bu ihtiyacımızı karşılar. Her bireyin kendine özgü yaratıcılık becerisi vardır ve bu tıpkı bir parmak izi gibi orijinal olabilir. Geniş bir yelpazeye sahip olduğundan her birey kendine özgü bir müzik kolu seçebilir ve o alanının eğitimini alabilir. Bütün bunların yanı sıra kazandırdığı bilişsel ve sosyal beceriler, insanın hayat kalitesini arttırmasında büyük önem taşır. Toplumlar arasında da içerisinde kendine özgü özellikler, motifler, ezgiler barındırarak bir kimlik oluşturur ve diğerlerinden ayırt edici özelliklere sahiptir” (Odabaş, 2018 s. 6).

1.1.2. Piyano Eğitimi

Piyano eğitimi “çalgıyı seslendirmek için bireyin davranışlarında müzikal, teknik ve estetik nitelikli yeni davranışlar kazandırmak amacıyla uygulanan sürecin tümü olarak nitelendirilebilir” (Yılmaz, 2006: 584).

Piyano, müzik eğitimcileri tarafından müziği çalma, dinleme ve okuma becerilerini kazanma, müziği anlama, müzik bilgisi oluşturma ve diğer müzik çalışmalarına temel oluşturma bakımından en evrensel ve en temel çalgı olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle piyano eğitimi, müzik programlarının vazgeçilmez bir parçasıdır” (Buchanan, 1964; akt. Kasap, 2004).

“Piyano çalmak; bilişsel, devinişsel ve duyuşsal süreçlerin işe koşulduğu karmaşık bir etkinliktir ve üst düzeyde beceri gerektirir. Bu becerinin kazanılmasında piyano eğitimi en önemli faktördür” (Gasımova, 2010).

Piyano çalma duyu organları, zihin ve kasların birlikte çalışması sonucu ortaya çıkan psiko-motor bir davranış biçimidir. Psiko-motor davranışlar büyük ölçüde model alma ve doğru davranışların pekiştirilmesi yoluyla öğrenilir (Erden – Akman, 1985; 225).

Piyano eğitimi komplike bir eğitim sürecidir. Her iki elin aynı zaman ve süre sınırları içerisinde idare edilmesi bireyin koordinasyon yeteneğini ve zekâsını geliştirmesine sebep olur. Piyanonun ses perdesi diğer enstrümanlara nazaran daha geniş ve bütün çalgıların ses aralığını kapsar. Örneğin, flütün ses aralığı 3 oktav, kemanın ses aralığı ise 3,5 oktavdır. Piyanonun ses aralığına baktığımızda 7,5 oktavdır yani 88 sestten oluşmaktadır. Bu süreçte seslendirilecek olan notaları çalışmak ve ezberlemek gibi zihinsel faaliyetler beyin için çok önemli bir egzersizdir. Dünyanın her yerinde müzik eğitimi veren kurumlar ana çalgısı piyano olmasa dahi, çalgı eğitimine yardımcı olmak için piyano dersleri verilir (Hasanova, 2008).

1.1.3. Piyano Eğitiminde Deşifre

Çimen (2001)’e göre; ilk kez karşılaşılan bir notayı hazırlıksız olarak okuma ve çalma olarak tanımlanabilen deşifre, piyano eğitiminin başlangıcından itibaren

öğrenciye kazandırılması gereken en önemli beceridir. Deşifre, hızlı ve doğru nota okumaya ve müziği öğrenmeye yardımcı olur; dolayısıyla, piyano çalışmalarını daha zevkli hale getirerek öğrencinin çalgısını sevmesini ve daha çabuk ilerlemesini sağlar. Piyanoda doğru ve kolay alıştırma yapmayı öğrenen bir öğrencinin öğrenmeye ilgisi artar ve yeni parçaları deşifre etmekten çekinmez. Deşifre, öğrenciye daha geniş bir repertuar oluşturma, piyano edebiyatını daha yakından tanıma, teknik, stil ve yorum geliştirme gibi daha zengin olanaklar sunar. Ayrıca, öğrencinin başkalarından yardım almadan, müziği kendi kendine öğrenebilen bağımsız bir müzisyen haline gelmesi ve yaşamı boyunca zevkle müzik yapabilmesi için temel bir kaynak oluşturur.

Öğrenci piyano eğitiminin başlangıcından itibaren hem doğru hem çabuk nota okuma alışkanlığını kazanmalıdır. Piyano eğitimini alan bir öğrencinin parmak becerisi, solfej, müzikalite gibi bilgi ve becerilerin yanı sıra, deşifre becerisinin de gelişmesi çalgıya egemen olması açısından önemlidir. Piyano müziğinin değişik çeşitlerini öğrenmede başarılı olmak isteyen öğrenci, müzik yazısını (notasyonu) okumayı ve yazmayı öğrenmek zorundadır (Ercan, 2008).

Piyano eğitimi sürecinde deşifreye, eserlerin çalıştırılması ve çalınması aşamasında öğrenciye büyük kolaylık sağladığı için önem gösterilmelidir. Bunun yanı sıra farklı eserleri deşifre etmek farklı bestecileri ve müzik dönemlerini daha iyi tanımayı sağlar. Dolayısıyla öğrenci piyano edebiyatını daha yakından incelemiş olur, teknik ve yorum geliştirme açısından da öğrenciye büyük imkânlar sunar. Öğrencinin, çalacağı deşifre parçasının formunu tespit edebilmesi, eser içinde olabilecek değişmeleri, gelişmeleri önceden kestirebilmesine, ellerinin uygulayacağı davranışları zihninde canlandırmasına yardımcı olacaktır. Bu da deşifre becerisini iyi yönde etkileyebilir (Türkmen, 2008).

Deşifre, yabancı bir dil gibi, öğrenildiğinde ya da öğrenileni aktardığında ve kişi tarafından kullanıldığında, birey zorluklarla kazanılan bilgileri bir akıcılığa ve kendiliğinden oluşma görüntüsüne dönüştürerek yaşama uyarlayabilir ama bu öğrenme ve öğretme sürecinin amaca uygun bir şekilde yer edinebilmesi için bu zorlukların hayatın içinde de kişi için normalleşmiş olması gerekir (Özgür, 1995'den akt. Uzunonat, 2016).

Piyanonun kullanıldığı tüm ders ve ya çalışmalarda zaman zaman anahtar görevini gören deşifre, piyano eğitimi boyunca kazandırılması gereken en önemli kazanımlardan biridir. Piyano çalan bir müzisyenin kazanması gereken bir davranış olduğuna daha önceki çalışmalarda çok fazla rastladığımız deşifre becerisinin düzeyi, piyanistin kendini güvende hissetmesine sağlar. Parmaklarına hâkim, el ve göz koordinasyonunu iyi düzeyde sağlayabilen bir piyanist, hedeflediği noktaya çok daha kolay ulaşabilir. Deşifre becerisi iyi düzeyde olan bir piyanist, istediği hedefe ulaşır ve çalışma sürecinde diğer piyanistlere göre zaman ve enerji tasarrufu açısından daha avantajlı olur (Kurtuldu, 2014 akt. Odabaş, 2018 s. 12).

Deşifre becerisi kazanmış bir öğrencinin piyano çalışmaları daha zevkli geçer. Öğrenci, herhangi bir eğitime ihtiyacı olmadan daha sağlam adımlarla ilerleyebilir ve Kendi repertuarını oluşturabilir. Deşifre becerisi gelişmiş bir öğrenci aynı zamanda yeni başladığı bir eseri daha kısa sürede bitirebilir, nota okuma hızı ve becerisi gelişir. Başarabilme kabiliyetini fark eden öğrencinin özgüveni gelişir. Ercan'a (2008) göre birlikte müzik yapma çalışmalarında deşifrenin büyük bir rolü vardır. Kendi partisini öğrenmesi uzun zaman alan bir öğrencinin birlikte müzik yapma çalışmalarında uygun aday olmadığı düşünülmektedir.

1.1.4. Deşifre

Müzikte Deşifre Sözcüğü;

1. İlk kez karşılaşılan bir müzik yazısını hazırlıksız olarak okuma ve çalma (Say 1992; Çimen 1997)
2. Bilinmeyen bir müzik yapıtını çözümleyebilmek (Özgür, 1995).
3. Bir müzik yapıtının notalarını ilk görüşte okuyuvermek ya da icra edebilmek şeklindedir (Sözer, 1998; Akt. Özer 2010:14)

Deşifrenin en önemli 3 bileşeni şunlardır;

- a. Genel bilişsel beceri
- b. Temel kognitif beceri
- c. Çalışma ilişkili beceriler (Kopiez ve Lee, 2008 Akt. Odabaş, 2018).

Deşifre becerisiyle alakalı yapılan çalışmalar 3 kategori içinde ele alınmıştır:

1. bilişsel ve algısal kategori.
2. Piyanistler arasında uzmanlaşma ile alakalı farklılıkları içeren ve deşifre başarısını etkileyen faktörler.
3. eğitimsel ve pedagojik yaklaşımlar (Wristen, 2005 Akt. Odabaş, 2018).

Fenmen deşifreyi “çalışma deşifresi” ile “çalma deşifresi” adı altında ikiye ayırmıştır. Fenmen’e göre çalışma deşifresi, repertuara alınacak bir eseri incelemek, dikkatli ve yavaş çalmaktır, çalma deşifresi ise, herhangi bir eseri kendi temposuna yakın bir hızda, eserin karakterine uygun çalmaktır. Piyanoda deşifre yapabilmek, diğer enstrümanlara göre daha fazla algılamayı gerektirir bunun sebebi ise piyanonun iki farklı anahtar ile çalınmasıdır. Notalar iki elde de tempoyu bozmadan, eşit hızda çalınmalıdır. Değiştirici işaretler (diyez ve ya bemol gibi) ve nota yazımındaki komplike yapı düşünüldüğünde diğer enstrümanlara nazaran daha zor bir yapıyla karşılaşılır (Köse, 2013 Akt. Odabaş, 2018).

Türkçede deşifre olarak adlandırdığımız bu kelime, İngilizce’de “sightreading”, Almancada “dechiffiert” veya “von Blatt gespielt”, İtalyanca’da ise “a prima vista” dır. (Köse, 2013).

Deşifre, kişinin daha önce hiç görmediği bir notayı olabildiğince doğru okuması ve çalması olarak tanımlanabilir; performans öncesinde sadece birkaç dakika göz gezdirilmelidir bu durum cesaret gerektirir ve daha da önemlisi, zihinsel hazırlık ve söz konusu parçanın hızlı, metodolojik analizini yapmak gerekir (Troskie, 2011).

Fenmen (1947) deşifrenin iki türlü olduğunu belirtmiştir. Birincisi ele alınan eseri yavaşça ve her notasını iyice inceleyerek okumak, ikincisi ise eserin temposuna yakın bir hızla ve temiz çalmaya dikkat edilmesinden çok eserin karakter ve ifadesine dikkat ederek okuma. Birinci deşifre tarzı, ileride ciddi şekilde çalışılacak bir eser için yapılır; repertuara alınacak bir eser ilk okunduğunda ilk notasına, her nüansına kağıtta yazılı olan bütün her şeye dikkat ederek okunmalıdır. Böyle bir deşifre, eseri çalışmaya başlangıç olarak sayılacağı için gerçek deşifre değildir. Bizi asıl hızlı okumaya alıştıracak olan ikinci deşifre tarzı, eserin temposuna yakın bir

hızla çalmak ve mümkün olduğu kadar kağıt üzerinde yazılı olanları okuyabilmektir (Fenmen 1947). Kişinin deşifre yeteneğinin gelişmesinde ikinci tür deşifrenin etkisi vardır (Tufan, 2000a).

1.1.5. Piyanoda Deşifre Öğretimi

Deşifre becerisi; doğuştan gelen bir beceri değildir. Müzisyenler arasında deşifre yeteneğinde gözlenebilir bireysel farklılıklar büyüktür ve irdelenmesi gerekir. Birçok değişken araştırmacıların ilgisini çekmiştir: Eğitim değişkenlerinin her türü, zeka diğer müzikal beceriler, müzikal yetenek belleğin genel göstergeleri ve okuma performansı. Şimdiye kadar en umut verici faktörler eğitim değişkenleri olmuştur (Lehmann ve Kopiez 2009 Akt. Küpana). Buna göre deşifre becerisi eğitimle geliştirilebilir bir beceridir (Küpana, 2011)

“Deşifre, büyük ölçüde öğrencinin zekasına, yeteneğine, müzisyenliğine ve çalışmayı ayırdığı süreye dayanır. Bununla birlikte, öğretmen rehberliğinde iyi hazırlanmış bir öğretim programı ve sistemli bir çalışma ile her öğrenci deşifre becerisini geliştirebilir” (Çimen, 2001).

Bireyde deşifre becerisini kazandırmak isteyen bir eğitmen öncelikle dersin belli bir kısmını deşifre çalışmasına ayırması gerekir. Önce kolay parçalarla başlanmalı ve adım adım ilerleme sağlanmalıdır. Deşifre becerisinin kazanılması düşünülen öğrencinin, seviyesi kolay olan parçayı kendi temposundan daha yavaş ve nüanslara dikkat etmeden direk notaya odaklanarak çalması gerektiği düşünülmektedir.

“Deşifre çalışmasına başlamadan önce öğrencilerin dikkat etmesi gereken her aşama anlatılmalı ve öğrencinin bu uyarıları ne ölçüde dikkate aldığı gözlenip değerlendirilmelidir. Deşifre çalışmalarına başlangıç aşamasında öğrenci”

- a) Parçanın değiştirici işaretlerine (donanım) dikkat etmesi
- b) Parçanın ölçü değeri ve temposunu gözden geçirmesi
- c) Parmak numaraları ve başlangıç pozisyonlarının doğru yerleştirilmesine özen göstermesi

d) Deşifre sırasında ellerine bakmadan çalmaya çalışması konularında bilgilendirilmelidir (Tufan, 2000).

“Deşifre çalmaya başlamadan önce parçayı incelemek için kısa bir hazırlık süresi ayrılmalıdır. Bu süreyi verimli kılmak amacıyla aşağıdaki maddelerin gözden geçirilmesi gerekir” (Çimen, 2001):

- 1.Parçanın adı
- 2.Hız terimleri
- 3.Parçanın donanımı
- 4.Parçanın tonu
5. Ellerin parçaya başlama konumu ve başlangıca en uygun parmak numaraları
6. Artikülasyon
7. Suslar
8. Tempo değişiklikleri
9. Gürlük işaret ve terimleri
10. Anahtar değişiklikleri, bir anahtardan diğerine geçen çapraz ezgiler, ellerin çapraz geçişleri
11. Eşlik biçimi
12. Diziler, arpejler, akorlar ve kadanslar
13. Sekvensler ve imitasyonlar.

“Piyano eğitiminde deşifre çalışmasının verimli olabilmesi için şu noktalara dikkat edilmelidir” (Agay, 2004; Tufan, 2000a; Çimen, 2001):

1. Deşifre edilen parça daima esas temposundan daha yavaş bir tempoda çalınmalı ve bu tempo aksatılmamalıdır. Parçadaki en kısa nota değerleri ve parça içerisindeki en zor bölümü çalınabilme hızı dikkate alınarak tempo belirlenmelidir.

2. Parmak numaraları ve tempo değişikliklerine dikkat edilmeli, esere en uygun parmak numaraları ile başlanmalıdır.

3. Deşifre sırasında ellere ve tuşlara bakmadan çalmaya özen gösterilmelidir; tuşların yerleri hissedilerek bulunmalıdır. Bu beceriyi geliştirmek için öğrencilere ezbere bildikleri parçaları ellerine bakmadan veya gözleri kapalı olarak çalıştırmak yararlı olacaktır.

4. Deşifre sırasında yanlışları düzeltmek için dönülmemeli, eserin bütünlüğünün bozulmasına izin verilmemelidir.

5. Notalar her iki anahtarda da eşit hızlı olarak okunabilmez.

6. Çalma sırasında göz daima çalınan notadan daha ilerisini okumalıdır.

7. Notalara tek tek dikkat etmek yerine nota kümeleri üzerine yoğunlaşmalıdır.

Amaç bir bakışta olabildiğince fazla sayıda nota veya nota grubunu (motifler, cümleler, akorlar, vb.) kavramak olmalıdır. Bir sonraki nota grubunu gözden geçirerek düşünme zamanını en aza indirebilmek amacıyla parça içerisindeki uzun değerli notalar, suslar ve cümle sonları iyi değerlendirilmelidir.

8. Akorlar en alttaki notadan yukarı doğru okunmalıdır; böylece akorun armonik fonksiyon ve pozisyonu daha iyi görülebilir.

9. Eseri oluşturan motif, cümle gibi öğeler doğru ifade edilmelidir. Daima cümlelemeyi dikkate alarak çalmaya önem verilmelidir; böylece bu davranış otomatik hale gelecek ve deşifre daha anlamlı olacaktır.

10. Pedal, hataları örten bir araç olarak görülmemeli, dikkatli ve tutumlu kullanılmalıdır (Çimen, 2001).

Agay(1981) benzer şekilde deşifre okumanın önemli amaçlarından birinin göz menziline genişletmek olduğunu yani gözlerin okuyabileceği notaların ve sembollerin sayısını arttırmak olduğunu belirtmiştir. İyi deşifre okumada en önemli gereksinim çalıcının ileriye görme yeteneğidir. Böylece bir bakışta sadece bir tek nota değil (tıpkı bireyin harfler yerine tüm sözcükleri okuması gibi) bir grup nota okunabilmektedir (akt. Özer,2010).

1.2. Problem Cümlesi

Müzik öğretmenlerinin deşifre yapma becerisine yönelik görüşleri nelerdir?

1.3. Alt Problemler

2. Piyano öğretmenlerinin piyano derslerindeki deşifre eğitimine yönelik görüşleri nelerdir?
3. Piyano öğretmenlerinin piyano derslerinde deşifrenin yeri ve önemine ilişkin görüşleri nelerdir?
4. Piyano öğretmenlerinin deşifrenin geliştirilmesine yönelik yaptıkları özel çalışmalar nelerdir?
5. Piyano öğretmenlerinin bir eserin deşifre ettirilmesinde izledikleri yol ve yöntemler nelerdir?

1.4. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada GSL de görev yapan piyano öğretmenlerinin piyano eğitiminde deşifrenin önemine ilişkin düşüncelerinin neler olduğunun belirlenmesi amaçlanmaktadır.

1.5. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, piyano öğretmenlerinin deşifre çalışmalarına yönelik görüşlerinin tespit edilmesi, deşifre çalışma ve yöntemlerinin incelenmesi, ayrıca eksikliklerin tespit edilip bunların üzerine çözüm önerilerinin geliştirilmesi açısından önemli görülmektedir.

1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları

- Bu araştırma, 2018-2019 eğitim öğretim yılında yapılmıştır.
- Bu araştırma, Van il merkezinde eğitim-öğretim faaliyetlerini yürüten Tuşba GSL'de görev yapan öğretmenlerle,
- Piyano dersi ile,
- Piyanoda kullanılan deşifre tekniği ile,
- Uygulanan görüşme formu ile,
- Araştırma sürecinin elverdiği koşul ve olanaklar ile sınırlıdır.

1.7. Araştırmanın Varsayımları

- Çalışma kapsamındaki öğretmenlerin yarı yapılandırılmış görüşme sorularını yanıtlarken gerçek beceri, duygu ve düşüncelerini samimi olarak yansıttıkları, vermiş oldukları cevapların geçerli ve güvenilir olduğu ve kendilerine sorulan soruların doğru anladıkları varsayılmıştır.
- Araştırma için hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formunun yeterli bilgiyi sağlayacağı varsayılmıştır.
- Örneklemin evreni temsil ettiği varsayılmıştır.

2. BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

Özer (2010)' in “Piyano öğretiminde deşifre becerisinin kazandırılması” başlıklı yüksek lisans tez çalışmasında; piyano öğretiminde düzenli deşifre çalışmalarının piyanoda deşifre çalma becerisine etkisini araştırmıştır. Çalışmanın modeli olarak kontrol gruplu ön test – son test deneysel araştırma modeli kullanılmıştır. Kontrol grubu olarak GSL öğrencileri belirlenmiştir. Özer bu çalışmada öğrencilere her hafta daha önceden belirlemiş olduğu piyano parçalarını deşifre ettirmiştir. 13 hafta devam eden bu çalışma sonucunda deney grubunun psikomotor becerilerinde olumlu gelişmeler tespit etmiştir.

Tufan (2000)' ın Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi'nde yayınlanan “Piyano eğitiminde Deşifre Çalışmaları” adlı çalışmasında; deşifrenin piyano eğitimi üzerindeki önemi vurgulanmış, yararları üzerinde durulmuştur. Tufan, deşifrenin piyano eğitimi ile alakalı, sonucun olumlu yönde etkileneceği düşünülen önerilerde bulunmuştur.

Küpana (2011)' nın “Müzik Öğretmeni Adaylarına Yönelik Geliştirilen Piyanoda Deşifre Öğretimi Programının Etkililiğinin Sınanması” başlıklı doktora tezinde; müzik öğretmeni adaylarının piyanoda deşifre yapmaya yönelik bilgileri, müzik öğretmeni adaylarının deşifre becerileri, deşifreyi algılama düzeyleri ve derse olan tutumları üstündeki etkisini araştırmıştır. Kontrol gruplu çalışma modeli uygulanmış, ön test ve son test kullanılmıştır. Rastgele seçilen deney ve kontrol gruplarına, deney öncesi ve sonrasında ölçme yapmıştır.

Kasap'ın piyano eğitime yönelik tüm araştırmaları göz önünde bulundurulduğunda, piyano eğitimi boyunca kazandırılması gereken en önemli becerinin deşifre olduğu görülmüştür fakat piyano derslerinde deşifre eğitiminin göz ardı edildiği ve bundan dolayı öğrencilerin deşifre becerilerini edinmeden mezun olduğunu belirtmiştir.

Çimen (2001)'in “Piyanoda Deşifre Öğretimine Yaklaşımlar” başlıklı makalesinde, piyano eğitiminde öğrencilere kazandırılması gereken en önemli becerilerden birinin

deşifre becerisi olduğunu vurgulamıştır. Ayrıca bu çalışmada Çimen'in deşifre için çeşitli öğretim yaklaşımlarına yer verdiği görülmektedir.

Özen (2004)' in "Çalgı Eğitiminde Yararlanılan Müzik Eğitimi Yöntemleri" başlıklı makalesinde; müzik eğitimcilerinin nitelikleri, çalgı eğitimine ilişkin amaçlar ve çalgı eğitiminde yararlanılan müzik eğitimi yöntemleri açıklanmaya çalışılmıştır.

Gasımova (2010)' in "Piyano Öğrenme ve Öğretme Teknikleri" başlıklı makalesinde Gasımova, Piyano eğitiminin üst düzeyde disiplin ve motivasyon gerektiren zor bir süreç olduğunu dile getirmekte. Bu süreçte eğitimin doğru hedef, program, materyal ve uygulamalarla gerçekleştirilmesinin önemli olduğunu vurguluyor. Bu çalışmada piyano eğitimi ile ilgili yöntem ve materyaller değerlendirilmiştir.

Türkmen (2008)' in "Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyanoda Deşifre Çalabilme Düzeyleri Üzerine Bir Çalışma" başlıklı yüksek lisans tezinde piyano derslerinde deşifreye dayalı çalışmalarının ne düzeyde/sıklıkta kullanıldığını saptamıştır.

Kurtuldu (2015)'un "Piyano Öğrencilerinin Öğrenme Stilleri ile Deşifre Çalma Becerilerinin Karşılaştırılması" başlıklı makalesinde model olarak tarama modeli kullanılmıştır. Kurtuldu bu çalışmada öğrenme stilleri ile piyanoda deşifre çalma becerileri arasındaki ilişkinin düzeylerini incelemiştir. Piyano dersi alan öğrencilerin piyano dersi notlarını almış ve daha sonra onlara deşifre uygulaması yapmıştır. Kendi oluşturmuş olduğu deşifre değerlendirme ölçeği ile elde ettiği puanları karşılaştırmıştır. Bu araştırmada öğrencilerin piyano derslerindeki başarılarıyla piyanoda deşifre çalma becerileri arasında olumlu yönde bir ilişki olduğunu belirtmiştir.

Gün ve Yıldız (2013)'ın "Piyano Eğitiminde Başarıyı Etkileyen Faktörler" başlıklı çalışmalarında piyano eğitimi sürecini etkileyen pozitif ve negatif faktörler ve bu faktörlere yönelik çözüm önerilerinin getirilmesi amaçlanmıştır. Başarıyı etkileyen faktörlerle alakalı literatür taramasına dayalı çalışma modeli kullanılmıştır.

3. BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın deseni, çalışma grubu, veri toplama aracı ve verilerin çözümlenmesi yer almaktadır.

3.1. Araştırmanın Deseni

Bu çalışmada Van GSL’de görev yapan piyano öğretmenlerinin piyano eğitiminde deşifrenin önemine ilişkin düşüncelerinin neler olduğunun belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu araştırma var olan bir durumun derinlemesine incelenmesini sağlayan nitel araştırma yöntemlerinden “durum çalışması” modeline dayalı olarak planlanmıştır. Durum çalışması; tek bir durum ya da olayın derinlemesine incelendiği, verilerin sistematik bir şekilde toplandığı ve gerçek ortamda neler olduğuna bakıldığı bir yöntemdir. Elde edilen sonuçlarla olayın neden o şekilde oluştuğu ve gelecek çalışmalarda nelere odaklanılması gerektiğini ortaya koyar (Davey, 1991).

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın evrenini 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Van GSL’de görev yapan piyano öğretmenleri oluşturmaktadır. Bu çalışmada araştırmada evrenin tamamına ulaşamayacağından dolayı evrenden örneklem alma yoluna gidilmiştir. Örneklem olarak amaçlı örnekleme yöntemi kullanılacaktır. Bu nedenle Van Tuşba GSL’de görev yapan beş (5) piyano öğretmeni örneklem olarak seçilmiştir. Örneklem evreni temsil edebileceği düşünülmektedir.

Çalışma grubundaki öğretmenlerin biri sekiz yıllık, biri on bir yıllık ve üçü on iki yıllık müzik öğretmeni olarak çalışmaktadır. İki öğretmen Atatürk Üniversitesi,

biri Dokuz Eylül Üniversitesi, diğer ikisi de Yüzü Yıl Üniversitesi lisans bölümlerinden mezundur. Öğretmenlerden ikisi otuz iki, biri otuz yedi ve ikisi kırk yaşındadır. Tüm öğretmenler GSL’de göreve başlamadan önce Van ilinin değişik ortaokul ve liselerinde görev yapmışlardır.

3.3. Veri Toplam Amacı

Araştırma verileri; piyano eğitiminde deşifre becerisine yönelik öğretmenlerin düşünce ve varsa piyano eğitimi uygulaması süresince kullandıkları yöntemlerin tespit edilmesi amacıyla “yarı yapılandırılmış görüşme formu” ile toplanmıştır. Bu form araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Formu geliştirmek için öncelikle on beş soruluk bir taslak hazırlanmış ve müzik eğitimi konusunda iki uzmana (uzman görüşü) gönderilmiştir. Ayrıca dil yeterliliği için bir Türkçe ve Edebiyat öğretmeni incelemiştir. Tüm uzmanların yaptıkları incelemeler sonucunda bazı sorular birleştirilmiş, bazıları amaca hizmet etmediği için formdan çıkarılmıştır ve bazı sorular düzeltilmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda dokuz soruluk bir görüşme formu son haline getirilmiştir (Ek 1).

3.4. Verilerin Toplanması

Son haline getirilen form çalışma grubundaki öğretmenlere uygulanmıştır. Bunun için MEB’den gerekli izinler alınmış ve GSL’nde öğretmenlerle yüz yüze bire bir görüşmeler yapılmıştır. Görüşmeler öğretmenlerin kendi odalarında gerçekleştirilmiştir. Görüşmeye başlarken öncelikle öğretmenlerin demografik bilgileri ile ilgili sorular sorulmuştur. Daha sonra yarı yapılandırılmış görüşme formundaki sorular sırayla sorularak, görüşme sırasında ses kayıt cihazı kaydedilmiştir. Her görüşme yaklaşık 10-15 dakika sürmüştür.

3.5. Verilerin Analiz Edilmesi

Araştırmanın veri kaynağı olan yarı yapılandırılmış görüşme formuna verilen cevaplar içerik ve betimsel analizi teknikleri yoluyla analiz edilmiştir. İçerik analizi yönteminde birbirine benzeyen veriler, belirli kavramlar ve temalar etrafında toplanır ve okuyucunun anlayabileceği şekilde düzenlenerek yorumlanır (Ural ve Kılıç, 2006; Yıldırım ve Simsek, 2006; Creswell, 2014). Öncelikle ses kayıt cihazındaki görüşlerin dökümü bilgisayara aktarılmıştır. Öğretmenlerin görüşleri bilgisayara aktarılırken her öğretmene bir kod verilmiştir (Ö1, Ö2...). Daha sonra tüm görüşler üzerinde okumalar yapılmıştır. Yapılan okumalar sonrasında araştırmacı tarafından kodlar oluşturularak oluşturulan kodlar belirli temalar etrafında bir araya getirilmiştir. Daha sonra ikinci bir araştırmacı, bağımsız olarak bu görüşler üzerinde okumalar yapmış ve birinci araştırmacı tarafından oluşturulan kod ve temalara uygunluğunu yeniden incelemiştir. İki araştırmacının kodlamaları arasındaki tutarlılık yüzdeleri Miles ve Huberman (1994)'ın önerdiği formüle göre hesaplanmıştır. Bu formüle göre iki araştırmacının kodlamaları arasındaki tutarlılık yüzdesi % 94 olarak hesaplanmıştır ve bu oran sözü edilen araştırmacıların önerdiği % 70'lik oranın üzerinde olduğu için kodlamaların inandırıcılığını ve tutarlılığını ortaya koyması açısından yeterli olduğu sonucuna varılmıştır. Bu çalışma sonucunda iki uzmanın görüş birliğine varılması sonucunda veriler değerlendirilmiştir. Ayrıca, çalışmaya katılan öğretmenlerin görüşlerini mümkün olduğunca aktarabilmek için öğretmenlerin görüşlerinden doğrudan alıntılar yapılmıştır.

4. BÖLÜM

BULGULAR ve YORUM

Bu kısımda, araştırma soruları doğrultusunda elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Çalışma kapsamında elde edilen veriler sıra ile verilmiştir.

4.1. “Piyano öğretmenlerinin piyano derslerindeki deşifre eğitimine yönelik görüşleri nelerdir?” araştırma sorusuna yönelik bulgular

Bu kısımda öğretmenlerin piyano derslerinde deşifre eğitimine yönelik görüşleri aktarılmaya çalışılacaktır. Bunun için yarı yapılandırılmış görüşme formundan toplanılan veriler analiz edilmiştir. Bu araştırma problemine yönelik elde edilen veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formunda kullanılan birinci, sekizinci ve dokuzuncu soruların cevapları birleştirilerek analiz edilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde içerik analizi ve betimsel analiz yöntemleri kullanılmıştır. Öğretmen görüşlerinin analiz edilmesi sonucunda kodlar ve benzer kodların bir araya getirilmesiyle temalar oluşturulmuştur. Analiz sonucunda elde edilen tema ve kodlar ve bu tema ve kodlara ilişkin frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 1. Tema ve kodların frekans – yüzde tablosu.

Tema	Kodlar	f	%
Deşifre	Gereklidir	3	60
Deşifre	Önemlidir	2	40
Deşifre	Faydalıdır	2	40
Deşifre	İhtiyaçtır	2	40
Deşifre	Zorluktur	2	40
Deşifre	Kolaydır	1	20
Uygulama	Süreç gerektirir	2	40
Uygulama	Süre/Zaman yeterlidir	1	20
Uygulama	Bağımsız çalma şarttır	1	20
Duyuşsal özellikler	Kaygı verici	1	20
Duyuşsal özellikler	Zevk verici	1	20
Öğrenci	Seviye geliştirici	1	20
Öğrenci	Öğrencinin gelişimine katkısı	5	100
Öğrenci	Öğrenci sayısı	2	40
Piyano	Piyano ders saati	5	100
Piyano	Ana çalgı	1	20
Fiziki şartlar		4	80

Tablo 1 incelendiğinde, öğretmenlerin belirttikleri düşünceler, “Deşifre”, “Uygulama”, “Duyuşsal özellikler”, “Öğrenci”, “Piyano” ve “Fiziki şartlar” şeklinde altı tema kapsamında bir araya getirilmiştir.

Deşifre temasında, “Gereklilik”, “Önem”, “Fayda”, “İhtiyaç”, “Zorluk” ve , “Kolay” kodları yer almaktadır. Bu tema kapsamında, 3 öğretmen deşifre yapılmasının gerekli olduğu, 2 öğretmen önemli, faydalı, ihtiyaç olduğu, 2 öğretmen deşifre kullanılmasının zorluklarından ve 1 öğretmen kolay olduğu yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu kodlara ilişkin bazı öğrenci görüşleri aşağıda verilmiştir:

Gereklilik

“Piyano eğitiminde deşifre diğer enstrümanlar da dahil ve piyano da bunun içerisinde, deşifre eğitiminin var olması gerekiyor. Bunun için çocuğun hızlı nota okuyabilmesi için hızlı okuyabilen bir çocuk, çabuk algılayabilen bir çocuk, bunun çok çabuk parmaklara yansıtılabilir ve gördüğü bir eseri veya etütü hızlıca çalabilir. Bunun için olması gerektiğini düşünüyorum.” Ö4

“Deşifre eğitimi olmaz olmaz diye düşünüyorum. 9. Sınıfı örnek olarak vermek gerekirse öğrenci işitme dersi ile birlikte yeni yeni nota okumaya başlıyor, bonayı yeni yapmaya başlıyor birazda işitme ile orantılıdır deşifre eğitimi. İşitme eğitimi iyi olursa doğal olarak piyano dersi ile paralel olduğu için en azından deşifre yaparken nota yetisini kazandığı için deşifreyi daha kolay yapıyoruz.” Ö3

“Deşifre kesinlikle olmazsa olmaz yani deşifre eğitimi temel bir kural olduğunu düşünüyorum.” Ö5

Önem

“Bence deşifre piyano dersinde çok önemli bir yer tutuyor.” Ö1

“...Dolayısıyla notaları daha hızlı okur, bu notaları daha hızlı okuması enstrümanında daha çabuk ilerlemesini sağlar bu yüzden deşifrenin önemli olduğunu düşünüyorum.” Ö2

Fayda

“Bunun için çocuğun hızlı nota okuyabilmesi için hızlı okuyabilen bir çocuk, çabuk algılayabilen bir çocuk, bunun çok çabuk parmaklara yansıtılabilir ve gördüğü bir eseri veya etüdü hızlıca çalabilir.” Ö4

“Dolayısıyla notaları daha hızlı okur, bu notaları daha hızlı okuması enstrümanında daha çabuk ilerlemesini sağlar bu yüzden deşifrenin önemli olduğunu düşünüyorum.” Ö2

İhtiyaç

“Ben deşifreyi ilkokula başlayan birinci sınıfta çocuk harfleri tanımıyor ki notaya geçsin, ya da çok azını tanıyor. Bu da çocuğun daha yavaş ve heceleyerek okumasına sebep oluyor ve akıcılığı sağlayamıyor. Müziğe aktardığımız zaman, çocuk gördüğü notayı dikey okuyamadığı için hem sol anahtarı hem fa anahtarını algılayamıyor hem de eseri icra edemiyor, icra edebilse dahi çok uzun zaman alıyor. Deşifre eğitimi almaması, çocuğun müzik edebiyatındaki eserlerin hepsine ulaşmasına engel oluyor. Deşifre olması gerekiyor fakat maalesef şartlar buna uygun değil.” Ö4

“Deşifre eğitiminde zeka ve yetenek bir arada olması gerekiyor deşifre daha sonra geliştirilebilir ve öğrenci daha sonra bağımsız bir şekilde deşifre yapılabilir.”

Ö3

Zorluk

“...Özellikle piyano çift anahtar olduğu için başlarda zor ama öğrendikten sonra gerek eşlik çalgısı, gerekse solo çalgısı olarak düşündüğümüzde öğrencinin yararına olduğunu düşünüyorum.” Ö2

“Deşifreyi ders ile birlikte yürütmek sıkıntılı oluyor deşifreden ziyade bir an önce öğrenci çalsın, sınava yetişsin bu gibi kaygılar ister istemez bizde oluyor.” Ö

Kolay

“İşitme eğitimi iyi olursa doğal olarak piyano dersi ile paralel olduğu için en azından deşifre yaparken nota yetisini kazandığı için deşifreyi daha kolay yapıyoruz.” Ö3

Uygulama temasında; “Süreç”, “Süre/Zaman” ve “Bağımsız çalma” kodları yer almaktadır. Bu tema kapsamında 2 öğretmen deşifre sürecin ve 1’er öğretmen ise deşifre kullanılma zaman/süresinden ve öğrencilerin bağımsız çalabilmesi şeklinde görüş bildirmişlerdir. Bu kodlara ilişkin bazı öğrenci görüşleri aşağıda verilmiştir:

Süreç

“...ilk başladığımızda belli bir tartım ölçü öğrettikten sonra deşifre üzerine yoğunlaşmamız gerekiyor.” Ö1

“9. Sınıfı örnek olarak vermek gerekirse öğrenci işitme deri ile birlikte yeni yeni nota okumaya başlıyor, bonayı yeni yapmaya başlıyor birazda işitme ile orantılıdır deşifre eğitimi. İşitme eğitimi iyi olursa doğal olarak piyano dersi ile paralel olduğu için en azından deşifre yaparken nota yetisini kazandığı için deşifreyi daha kolay yapıyoruz. İlk olarak 9. Sınıf kitaplarıyla başladığımızda etütlere sağ, sol

eli ayrı ayrı çalıştırıyorum. Bunu yaparken notanın sürelerine, arızalarına dikkat ediyoruz daha sonra birleştiriyoruz.” Ö3

Süre/Zaman

“Deşifre eğitimi için ayrıca 1 saat yapılabilir.” Ö3

“Ders süresi yeterli değil uzatılması gerekiyor.” Ö1

Bağımsız çalışma

“Deşifre eğitiminde zeka ve yetenek bir arada olması gerekiyor deşifre daha sonra geliştirilebilir ve öğrenci daha sonra bağımsız bir şekilde deşifre yapılabilir.”

Ö5

Duyuşsal özellikler temasında; “Zevk” ve “Kaygı” kodları yer almaktadır. Bu tema kapsamında 1’er öğretmen olabilecek kaygı ve zevk alma şeklinde görüş bildirmişlerdir. Bu kodlara ilişkin bazı öğretmen görüşleri aşağıda verilmiştir:

Zevk

“Piyano eğitiminde kullanılan deşifrenin öğrencinin müziğe karşı ve enstrümana karşı çalma yetisini ve zevkini artırdığını düşünüyorum.” Ö2

Kaygı

“Deşifreyi ders ile birlikte yürütmek sıkıntılı oluyor deşifreden ziyade bir an önce öğrenci çalsın, sınava yetişsin bu gibi kaygılar ister istemez bizde oluyor.” Ö3

Öğrenci temasında, “Seviye”, “Öğrenci gelişimine katkıları” ve “Öğrenci sayısı” kodları yer almaktadır. Bu tema kapsamında, 1 öğretmen deşifrenin seviyeye göre verdiğini, 5 öğretmen öğrencinin gelişimine katkıları olduğu, 2 öğretmen öğrenci sayısı yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu kodlara ilişkin bazı öğretmen görüşleri aşağıda verilmiştir:

Seviye

“Deşifre kesinlikle olmazsa olmaz yani deşifre eğitimi temel bir kural olduğunu düşünüyorum. Deşifre öğrencinin seviyesine göre belirlenir.” Ö5

Öğrenci gelişimine katkısı

“Kesinlikle müziksel gelişimine katkısı vardır. Öğrencinin ileriki yaşantında bireysel olarak ilerlemesi için deşifre şart.” Ö5

“Çok fazla katkısı vardır. Özellikle eşliklerde, ilk defa gördüğü bir eseri çalabilmede bunu hemen kavrayabilmesi, notaları beyinde canlandırması için deşifrenin çok önemli bir yeri vardır.” Ö1

“Tabii ki kesinlikle vardır. En azından notaları hızlı okuyabilir. Spontane gelişen bir olayda bile öğrenci etüt ya da eseri hemen deşifre yapabilmesi lazım.” Ö3

“Bence katkısı vardır. Öğrenciye çalışma zevki kazandırır. Çalgıda ilerlemesi daha hızlı gerçekleşir.” Ö2

“Tabii ki vardır. Dediğim gibi ne kadar çok kaynağa ulaşırsanız, edebi anlamda yazılmış o kadar fazla yazarın eserine ulaşırsınız.” Ö4

Öğrenci sayısı

“Bir derse iki öğrenci alıyoruz. Ders 40 dakika ve biz her öğrenci ile 20 dakika ders yapmış oluyoruz.” Ö2

“Dersler bireysel olmalı ve hafta 2 kez bir öğrenci ile ders yapmalıyız.” Ö1

Piyano temasında, “Piyano ders saati” ve “Ana çalgı” kodları yer almaktadır. Bu tema kapsamında, 5 öğretmen piyano ders saati, 1 öğretmen ana çalgı, 1 piyano kitabı yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu kodlara ilişkin bazı öğretmen görüşleri aşağıda verilmiştir:

Piyano ders saati

“Ders süresi yeterli değil uzatılması gerekiyor.” Ö1

“Ders 40 dakika ve biz her öğrenci ile 20 dakika ders yapmış oluyoruz. Ders saati az öğrenci sayısı fazla bu da ders kalitesini olumsuz etkiliyor.” Ö2

“Ders saatlerimiz az öğrenci sayımız fazla bu bizim deşifre eğitimini sağlıklı yapamamamıza neden oluyor.” Ö5

“Ders sayılarının artırılması” Ö4

“Öğrencinin deşifre becerisini kazanması için ayrı 1 ders saati oluşturulabilir.” Ö3

Ana çalgı

“Ayrıca piyano ana çalgı olursa öğrencimizle daha fazla vakit geçirmiş oluruz.” Ö2

“Fiziki şartlar” temasında 4 öğretmen görüş bildirmişlerdir. Bu temaya ilişkin bazı öğretmen görüşleri aşağıda verilmiştir:

“Çalışma odalarımız az fiziki şartlarında iyileştirilmesini istiyorum.” Ö1

“Fiziki şartların değiştirilmesi lazım. GSL’de sadece 1 tane çalışma odası var ve biz öğrenciden çalışmasını bekliyoruz. Bu yüzden bir veri alamıyoruz.” Ö4

“Yeterli çalışma odalarımız yok. Çoğu zaman öğrenci çalışma odası olmadığı için çalışmadığını söylüyor. Bu fiziki şartlar öğrenciyi etkiliyor bu yüzde fiziki şartların iyileştirilmesini istiyorum.” Ö3

“Çalışma odalarımızın artırılması gerektiğinin düşünüyorum.” Ö5

4.2.“Piyano öğretmenlerinin piyano derslerinde deşifrenin yeri ve önemine ilişkin görüşleri nelerdir?” araştırma sorusuna yönelik bulgular

Bu kısımda piyano öğretmenlerinin piyano derslerinde deşifrenin yeri ve önemine ilişkin görüşleri öğrenilmeye çalışılacaktır. Bunun için yarı yapılandırılmış görüşme formundan toplanılan veriler analiz edilmiştir. Bu araştırma problemine yönelik elde edilen veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formunda kullanılan ikinci ve üçüncü soruların cevapları birleştirilerek analiz edilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde içerik analizi ve betimsel analiz yöntemleri kullanılmıştır. Öğretmen görüşlerinin analiz edilmesi sonucunda kodlar ve benzer kodların bir araya getirilmesiyle temalar oluşturulmuştur. Analiz sonucunda elde edilen tema ve kodlar ve bu tema ve kodlara ilişkin frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2. Görüşmelerden elde edilen tema ve kod ve bu tema ve kodlara ilişkin frekans ve yüzde değerler.

Tema	Kodlar	F	%
Deşifre	Gereklidir	1	20
Deşifre	Önemlidir	5	100
Deşifre	Piyanoya katkısı vardır	1	20
Deşifre	Öğretme	1	20
Öğrenci	Alışkanlık kazanma	1	20
Öğrenci	Teorik Bilgileri Aktarma	1	20
Öğrenci	Yetenek	2	40
Öğrenci	Müzik kulağı	1	20
Öğrenci	Becerinin geliştirilmesi	1	20

Tablo 2 incelendiğinde, öğretmenlerin belirttikleri düşünceler, “Deşifre” ve “Öğrenci”, şeklinde iki tema kapsamında bir araya getirilmiştir.

Deşifre temasında, “Gereklilik”, “Önem”, “Piyanoya katkısı” ve “Öğretme” kodları yer almaktadır. Bu tema kapsamında, 1 öğretmen deşifre yapılmasının gerekli olduğu, 5 öğretmen önemli, 1 öğretmen piyanoya katkısı olduğu, 1 öğretmen öğretme olduğu yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu kodlara ilişkin bazı öğretmen görüşleri aşağıda verilmiştir:

Gereklilik

“Evet. Çünkü, ilk defa karşılaşılan bir notanın veya bir eserin çalma yetisine sahip olabilmesi için donanımlı gelmesi gerekiyor, notayı bilmesi gerekiyor, tartımları iyi bilmesi gerekiyor, çift anahtarı iyi kullanması gerekiyor. Bunları piyanoya aktarabilmemiz için önemlidir.” Ö2

Önem

“Bunu alışkanlık haline getirdiğimizde önce sağ, sonra sol el, daha sonra çift eli kullanmayı alışkanlık haline getirdiğinde, notaları daha hızlı okuma, daha hızlı enstrümana aktarabilme dolayısıyla eserin daha çabuk bitmesi piyanoda ilerlemesini

sağlar bu yüzden, deşifre önemli bir yer tutuyor, daha doğrusu müzikte önemli bir yer tutuyor.” Ö2

“Elbette daha öncede verdiğim örnekteki gibi çocuk bazlı düşündüğümüz zaman, eğer çocuk çok fazla okumuyorsa kitabı ne kadar fazla kaynağa ulaşırsanız sizin kelime hazneniz okuma hızınızda o derece hızlanacaktır ama siz yapmadığınız zaman süreci daha da uzatıyorsunuz. Yani deşifre sayesinde 1 veya 2 ay içerisinde bitebilecek bir eseri öğrenci, 6-7 ayda bitiremeyebiliyor, çünkü öğrenci notayı hızlı okuyamıyor ve bu yüzden pasaj pasaj ya da ölçü ölçü ilerliyorsunuz ve maalesef bu da negatif bir sonuç doğuruyor.” Ö4

“Evet önemli bir yer tutuyor. Nota okumayı geliştirmesi açısından nasıl ki öğrenci ilkokulda başladığında önce harfleri söküyor sonra yavaş yavaş okumaya başlıyor ondan sonra normal bir akışa geçiyor deşifre eğitimi de bu şekilde.” Ö3

“Kesinlikle önemli bir yer tutuyor özellikle öğrencinin daha sonra ki müzik hayatında bağımsız olabilmesi için deşifre şarttır.” Ö5

“Bence çok önemli öğrencini ilk gördüğünü çalabilmesi bir yetenek ve bu onun müziksel eğitimini, müziksel kulağını geliştirdiğini düşünüyorum. İlk gördüğünü hemen çalma herkesin yapacağı bir beceri değil ama bunu zamanla öğrenciye kavratarak geliştirebileceğimizi düşünüyorum.” Ö1

Piyanoya katkısı

“Elbette daha öncede verdiğim örnekteki gibi çocuk bazlı düşündüğümüz zaman, eğer çocuk çok fazla okumuyorsa kitabı ne kadar fazla kaynağa ulaşırsanız sizin kelime hazneniz okuma hızınızda o derece hızlanacaktır ama siz yapmadığınız zaman süreci daha da uzatıyorsunuz. Yani deşifre sayesinde 1 veya 2 ay içerisinde bitebilecek bir eseri öğrenci, 6-7 ayda bitiremeyebiliyor, çünkü öğrenci notayı hızlı okuyamıyor ve bu yüzden pasaj pasaj ya da ölçü ölçü ilerliyorsunuz ve maalesef bu da negatif bir sonuç doğuruyor.”

Öğretme

“Deşifre önemli zaten piyano derslerinde daha önemli her zaman hazır bulunuşluk mümkün değil önünüze koyulan bir eserin tartımlarıyla çalma benim için

çok önemli piyanoda da deşifrenin ayrı bir yeri var ve bunun kavratılması gerektiğini düşünüyorum.” Ö1

Öğrenci temasında, “Alışkanlık kazanma”, “Aktarma”, “Yetenek” ve “Müzik kulağı” ve “Becerinin geliştirilmesi” kodları yer almaktadır. Bu tema kapsamında, 1 öğretmen alışkanlık kazanma, 1 öğretmen aktarma, 2 öğretmen yetenek, 1 öğretmen müzik kulağı ve 1 öğretmen becerilerinin geliştirilmesi yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu kodlara ilişkin bazı öğretmen görüşleri aşağıda verilmiştir:

Alışkanlık kazanma

“Bunu alışkanlık haline getirdiğimizde önce sağ, sonra sol el, daha sonra çift eli kullanmayı alışkanlık haline getirdiğinde, notaları daha hızlı okuma, daha hızlı enstrümana aktarabilme dolayısıyla eserin daha çabuk bitmesi piyanoda ilerlemesini sağlar bu yüzden, deşifre önemli bir yer tutuyor, daha doğrusu müzikte önemli bir yer tutuyor.” Ö2

Aktarma

“İlk defa karşılaşılan bir notanın veya bir eserin çalma yetisine sahip olabilmesi için donanımlı gelmesi gerekiyor, notayı bilmesi gerekiyor, tartımları iyi bilmesi gerekiyor, çift anahtarı iyi kullanması gerekiyor. Bunları piyanoya aktarabilmemiz için önemlidir.” Ö2

Yetenek

“Piyanoda deşifre yapmak birazda yetenek işidir. Yetenek ile orantılı olduğunu düşünüyorum çünkü parçanın tonudur sağ, sol elde zor pasajlar varsa hemen sökmeye deşifre eğitimi ile daha sağlıklı olur diye düşünüyorum.” Ö3

“Bence çok önemli öğrencini ilk gördüğünü çalabilmesi bir yetenek ve bu onun müziksel eğitimini, müziksel kulağını geliştirdiğini düşünüyorum.” Ö1

Müzik kulağı

“Bence çok önemli öğrencinin ilk gördüğünü çalabilmesi bir yetenek ve bu onun müziksel eğitimini, müziksel kulağını geliştirdiğini düşünüyorum.” Ö1

Becerinin geliştirilmesi

“Deşifre önemli zaten piyano derslerinde daha önemli her zaman hazır bulunuşluk mümkün değil önünüze koyulan bir eserin tartımlarıyla çalma benim için çok önemli piyanoda da deşifrenin ayrı bir yeri var ve bunun kavratılması gerektiğini düşünüyorum.” Ö1

4.1. “Piyano öğretmenlerinin deşifrenin geliştirilmesine yönelik yaptıkları özel çalışmalar nelerdir?” araştırma sorusuna yönelik bulgular

Bu kısımda piyano öğretmenlerinin deşifre geliştirilmesine yönelik olarak yaptıkları özel çalışmaların neler olduğu öğrenilmeye çalışılacaktır. Bunun için yarı yapılandırılmış görüşme formundan toplanılan veriler analiz edildi. Bu araştırma problemine yönelik elde edilen veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formunda kullanılan dördüncü ve beşinci soruların cevapları birleştirilerek analiz edilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde içerik analizi ve betimsel analiz yöntemleri kullanılmıştır. Öğretmen görüşlerinin analiz edilmesi sonucunda kodlar ve benzer kodların bir araya getirilmesiyle temalar oluşturulmuştur. Analiz sonucunda elde edilen tema ve kodlar ve bu tema ve kodlara ilişkin frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 3. Görüşmelerden elde edilen tema ve kod ve bu tema ve kodlara ilişkin frekans ve yüzde değerler.

Tema	Kodlar	f	%
Yöntem	Ek Çalışma Yapamama	3	60
Yöntem	Sağ – Sol El Koordinasyon Çalışmaları	2	40
Yöntem	Tartım Kodlamaları	3	60
Yöntem	Eser İçinde Tartım Kodlama	4	80
Yöntem	Ölçü Ölçü Çalıştırma	2	40
Yöntem	Zaman Yeterliliği	2	40
Yöntem	Farklı Kaynak Yararlanma	1	20
Yöntem	MEB'in Kitapları	1	20
Yöntem	Basit Etüt Çalışmaları	1	20
Yöntem	Matematiksel Anlatım	1	20
Yöntem	Anlatım	1	20

Tablo 3 incelendiğinde, öğretmenlerin belirttikleri düşünceler, “Yöntem” teması kapsamında bir araya getirilmiştir.

Yöntem temasında, “Hayır”, “El koordinasyonu”, “Kodlama” “Eser içinde”, “Ölçü”, “Zaman”, Farklı kaynaklar”, “MEB'in kitapları”, “Basit etüt”, “Matematiksel anlatım” ve “Anlatım” kodları yer almaktadır. Bu tema kapsamında, 3 öğretmen özel çalışma yapamadıklarını, 2 öğretmen el koordinasyonu, 3 öğretmen kodlama yaptıklarını, 4 öğretmen eser içinde tartım kullandıklarını, 2 öğretmen ölçü şeklinde çalıştıklarını, 2 öğretmen zaman sorunu yaşadığını, 1 öğretmen farklı kaynak kullandığını, 1 öğretmen MEB'in kitaplarını kullandığını, 1 öğretmen basit etüt çalıştırdığını, 1 öğretmen matematiksel anlatım yaptığını ve 1 öğretmen anlatım yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu kodlara ilişkin bazı öğretmen görüşleri aşağıda verilmiştir:

Hayır

“Özel bir çalışma yapamıyorum eser ve etüt üzerinde deşifre çalışması yaptırıyorum.” Ö5

“Ders süremiz çok az yapabildiğimiz kadar yapmaya çalışıyoruz bence ders sayısı yeterli değil ders süresi uzatılırsa deşifreye daha fazla yer vereceğimizi düşünüyorum. Süre az olduğu için özel bir çalışma yapamıyoruz.” Ö1

“Özel bir çalışmadan ziyade dediğim gibi öğrencinin ilerleme kaygısı olduğu için sınava yönelik kolaydan zora doğru gidiyor etütler önce 4-5 etüt çalıştırıyorum önce sağ el sonra sol el çalışmasını istiyorum. Deşifre eğitimi alışkanlığı hemen gördüğünü çalmasıdır piyano 2 anahtarlı olduğu için dezavantajları var elbette.” Ö3

El

“Herhangi bir eseri verdiğimizde, tabii öğrencinin bu esere karşı bir bilgisi yok. Doğal olarak başta ben öğrencilerime eseri önce sağ el, sonra sol el, yani iki elin deşifresini ayrı ayrı çaldırıyorum sonra ölçü ölçü ya da dizek dizek birleştiriyoruz, ben bu şekilde deşifre yöntemini kullanıyorum.” Ö2

“Eserin içinde varsa ve çok zor tartımlar varsa önce sağ sonra sol el çalıştırıp daha sonra birleştiriyoruz.” Ö3

Kodlama

“Daha kolayı çevresinde kodlamış halini söylediğimde çocuk ‘evet hocam biliyorum’ diyor.” Ö4

“Çevrede kodladığımız ge-li-bo-lu, an-kara dediğimiz tartımlardan çok fazla öteye gidemiyoruz.” Ö3

“Evet, an-kara, kara-man, te-ra-zi gibi tartımlar öğrettikten sonra ilk göreceği eserde çalmasını bekliyorum.” Ö1

Eser içinde

“Eserin içinde varsa ve çok zor tartımlar varsa önce sağ sonra sol el çalıştırıp daha sonra birleştiriyoruz.” Ö3

“Özel bir çalışma yapamıyorum eser ve etüt üzerinde deşifre çalışması yaptırıyorum.” Ö5

“Evet, an-kara, kara-man, te-ra-zi gibi tartımlar öğrettikten sonra ilk göreceği eserde çalmasını bekliyorum.” Ö1

“Eser üzerinde düşünürsek, tabi içerisinde farklı tartımlar oluyor, öğrenciye direk o deşifreyi sunduğumuzda, o tartımı yapamayabilir ama sağ ve sol el ayrı, çift el çalışmalarında deşifreyi daha rahat yapıyor. Tabi tartım anlamında, eser içerisinde varsa yapıyoruz.” Ö2

Ölçü

“Eser üzerinde düşünürsek, tabi içerisinde farklı tartımlar oluyor, öğrenciye direk o deşifreyi sunduğumuzda, o tartımı yapamayabilir ama sağ ve sol el ayrı, çift el çalışmalarında deşifreyi daha rahat yapıyor. Tabi tartım anlamında, eser içerisinde varsa yapıyoruz.” Ö5

“Herhangi bir eseri verdiğimizde, tabi öğrencinin bu esere karşı bir bilgisi yok. Doğal olarak başta ben öğrencilerime eseri önce sağ el, sonra sol el, yani iki elin deşifresini ayrı ayrı çaldırıyorum sonra ölçü ölçü ya da dizek dizek birleştiriyoruz, ben bu şekilde deşifre yöntemini kullanıyorum.” Ö2

Zaman

“Ders süremiz çok az yapabildiğimiz kadar yapmaya çalışıyoruz bence ders sayısı yeterli değil ders süresi uzatılırsa deşifreye daha fazla yer vereceğimizi düşünüyorum. Süre az olduğu için özel bir çalışma yapamıyoruz.” Ö1

“Algısı ve yeteneği elverişli ise daha hızlı deşifre yapıyoruz. Ayrıca bir çalışma yapamıyorum çünkü zaman yetmiyor.” Ö3

Farklı kaynak

“Deşifre anlamında farklı kaynaklardan çocuğu o an ki etüdünü destekleyen farklı kaynaklardan, daha basit etütler önüne koyarak daha hızlı kavraması için

çalıştırıyorum etüdü çünkü çok fazla konu ile ilgili etütler olmuyor, çocuk onu kavramadan başka bir konuya geçiyor bu yüzden farklı kaynaklardan yararlanıyorum. Mesela daha önce kullandığım Denes Agay'ın içerisindeki daha basit etütleri kullanıyorum.” Ö4

MEB'in kitapları

“Milli eğitimin eski kitaplarından faydalaniyorum ayrıca 9 ve 11. Sınıflardaki çocuklar fa anahtarı okuyamıyorum çünkü çocuk derse düzenli gelmemiştir, yeni öğretmenler gelip gitmiştir ve çocuklar arada kaynamıştır.” Ö4

Basit etüt

“Deşifre anlamında farklı kaynaklardan çocuğu o an ki etüdünü destekleyen farklı kaynaklardan, daha basit etütler önüne koyarak daha hızlı kavraması için çalıştırıyorum etüdü çünkü çok fazla konu ile ilgili etütler olmuyor, çocuk onu kavramadan başka bir konuya geçiyor bu yüzden farklı kaynaklardan yararlanıyorum.” Ö4

Matematiksel anlatım

“Matematiksel olarak da anlatıyorum. Maalesef matematik işin içine girdiği zaman sayma olayı olunca çocuk işin içinden çıkamıyor.” Ö4

Anlatım

“Eğer etüt içerisinde çocuğun algılayamadığı bir tartım varsa evet bunun ayrıca ne olduğunu anlatıyorum.” Ö4

4.2. “Piyano öğretmenlerinin bir eserin deşifre ettirilmesinde izledikleri yol ve yöntemler nelerdir?” araştırma sorusuna yönelik bulgular

Bu kısımda piyano öğretmenlerinin deşifre geliştirilmesine yönelik olarak yaptıkları özel çalışmaların neler olduğu öğrenilmeye çalışılacaktır. Bunun için yarı yapılandırılmış görüşme formundan toplanılan veriler analiz edildi. Bu araştırma problemine yönelik elde edilen veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formunda

kullanılan altıncı ve yedinci soruların cevapları birleştirilerek analiz edilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde içerik analizi ve betimsel analiz yöntemleri kullanılmıştır. Öğretmen görüşlerinin analiz edilmesi sonucunda kodlar ve benzer kodların bir araya getirilmesiyle temalar oluşturulmuştur. Analiz sonucunda elde edilen tema ve kodlar ve bu tema ve kodlara ilişkin frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 4. *Görüşmelerden elde edilen tema ve kod ve bu tema ve kodlara ilişkin frekans ve yüzde değerler.*

Tema	Kodlar	f	%
Deşifrenin yaptırılması	Düzenli Çalıştırılmama	5	100
Deşifrenin yaptırılması	Seyrek	4	80
Deşifrenin yaptırılması	Zaman yetersizliği	3	60

Tablo 4 incelendiğinde, öğretmenlerin belirttikleri düşünceler, “Deşifrenin yaptırılması” teması kapsamında bir araya getirilmiştir.

Deşifrenin yaptırılması temasında, “Hayır”, “Seyrek” ve “Zaman yetersizliği” kodları yer almaktadır. Bu tema kapsamında, 5 öğretmen deşifreyi düzenli yaptıramadıklarını, 4 öğretmen deşifreyi seyrek yaptıklarını, 4 öğretmen zaman yetersizliği olduğu yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu kodlara ilişkin bazı öğretmen görüşleri aşağıda verilmiştir:

Hayır

“Çok düzenli yaptırıyorum diyemem çünkü zaman çok kısıtlı 40 dakikada 2 öğrenci ile ders yapmak zorundayım her öğrenciye 20 dakika ders yapıyorum bu da deşifre yapamamıza neden oluyor.” Ö3

“Düzenli olarak yaptırıyoruz çünkü zaman problemimiz var 40 dakikalık derste 2 öğrenci alıyor her öğrenciyle 20 dakika ders yapıyoruz buda deşifreyi düzenli yaptırılmamıza engel oluyor.” Ö5

“Sürenin az olmasından dolayı çok fazla yaptırıyorum. Derse 2 öğrenci alıyoruz ve ders saati 4 dakika her bir öğrenciyle 20 dakika ders yapmak zorunda kalıyoruz. Milli eğitimin söylediği bir kanunun ve bu da yeterli değil.” Ö1

“Maalesef yaptırıyorum. Ders saati az öğrenci sayısı fazla. Derse iki öğrenci alıyorum, bu milli eğitimin verdiği bir program. 20 dakika bir öğrenci, diğer 20 dakikada ise öteki öğrenciye ne verebilirsiniz ki? Bir kere verdiğiniz ödevi tekrar dinleyeceksiniz, yeni konuya geçeceksiniz, ya da yeni bir etüte geçeceksiniz.” Ö4

“Öğrenciyi her zaman diri tutmak gerekiyor, diri tutmak için de devamlı deşifre yaptırmak gerekiyor. Her ders deşifreyi yaptırıyorum ama her yeni etüt ve esere başladığımızda yaptırıyorum.” Ö2

Seyrek

“Dersten derse yaptırıyorum. Mesela 20 dakikanın içine sığdıra bildiğim kadar çalıştırmaya çalışıyorum.” Ö3

“Yeni geçtiğimiz eser ve etütlerde deşifreyi yaptırabiliyorum ders saatlerinden dolayı maalesef çok sık yaptırıyorum.” Ö5

“Haftada bir kere yapıyoruz 20 dakikaya sığdırabildiğimiz kadar yaptırmaya çalışıyorum.” Ö1

“Yeni bir eser ya da etüt verdiğimde deşifre yaptırıyorum.” Ö2

Zaman yetersizliği

“Çok düzenli yaptırıyorum diyemem çünkü zaman çok kısıtlı 40 dakikada 2 öğrenci ile ders yapmak zorundayım her öğrenciye 20 dakika ders yapıyorum bu da deşifre yapamamıza neden oluyor.” Ö3

“Düzenli olarak yaptırıyoruz çünkü zaman problemimiz var 40 dakikalık derste 2 öğrenci alıyoruz her öğrenciyle 20 dakika ders yapıyoruz buda deşifreyi düzenli yaptırmamıza engel oluyor.” Ö5

“Maalesef yaptırıyorum. Ders saati az öğrenci sayısı fazla. Derse iki öğrenci alıyorum, bu milli eğitimin verdiği bir program. 20 dakika bir öğrenci, diğer 20 dakikada ise öteki öğrenciye ne verebilirsiniz ki? Bir kere verdiğiniz ödevi tekrar dinleyeceksiniz, yeni konuya geçeceksiniz, ya da yeni bir etüte geçeceksiniz. Bunun

içerisine deşifreyi koyduğunuz zaman 5 dakika deşifre yapılacak bir şey değil. Milli eğitim, 'hoca ve öğrenci tek başına kalamaz' diyor, bu yüzden maalesef kısıtlamalar var." Ö4

5. BÖLÜM

SONUÇ ve ÖNERİLER

5.1. Sonuç

Tablo 1 incelendiğinde, deşifre tekniğinin piyano eğitiminde kullanılmasının gerekli olduğu, bu tekniğin önemli olduğu, öğrencilere piyano eğitiminde fayda sağladığı, öğrencilerin piyano öğrenebilmeleri için deşifrenin bir ihtiyaç olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca, ilk başlangıçta deşifre kullanılırken öğrencilerin zorlandığı, süreç ilerledikçe de deşifre kullanılmasının kolaylaştığı sonucuna varılmıştır.

Uygulama temasında, derslerde deşifre kullanılmasının zaman aldığı bundan dolayı ders süresinin deşifre için yeterli olmadığı sonucuna varılmıştır. Ayrıca, deşifre tekniği sayesinde öğrencilerin öğretmenden bağımsız bir şekilde piyano çalması sağlanabilir şeklinde bir sonuç çıkarılabilir.

Duyuşsal özellikler temasında, buradan hareketle deşifre tekniğinin öğrencilerin kaygı düzeylerini olumsuz yönde etkilediği sonucuna varılabilir. Fakat öğretmen görüşleri incelendiğinde, öğrencilerin aynı zamanda deşifre ile piyano çalmaktan zevk aldığı sonucuna da varılmıştı.

Öğrenci temasında, öğretmenlerin bu konudaki görüşleri incelendiğinde, deşifre tekniğinin öğrencilerin seviyesine uygun bir şekilde (basitten zora) yapılmasının önemli olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca deşifre kullanılmasının öğrencileri piyano çalma becerilerine olumlu katkılar getirdiği söylenebilir. Deşifre kullanım sürecinde uygulamanın yapılacağı gruptaki öğrenci sayılarının çok olmasının süreci olumsuz etkileyebileceği düşünülmektedir. Buradan hareketle, deşifre tekniğinin kullanılması sürecinde öğrenci sayısının önemli olduğu sonucuna varılmıştır.

Piyano temasında, öğretmenlerin görüşleri incelendiğinde, piyanoya ayrılan ders saatinin az olduğu, buradan hareketle de daha iyi bir deşifre sürecinin oluşması

için ders saatinin arttırılması gerektiği sonucuna varılmıştır. Ayrıca piyanonun ana çalgı olmasının, öğrencilerin piyanoyu daha iyi çalabileceği sonucuna varılabilir.

Fiziki şartlar temasında dört öğretmen görüş bildirmişlerdir. Bu öğretmenlerin görüşleri incelendiğinde, piyano sayısının az olduğu ve öğrenci çalışma odalarının yetersiz olduğu sonucuna varılmıştır.

Tablo 2 incelendiğinde, daha önceki tabloda da bahsedildiğine göre deşifrenin piyano öğrenme sürecinde gerekli ve önemli olduğu, bu tablodan da anlaşılmaktadır. Ayrıca öğretmenlerin görüşleri incelendiğinde, deşifre kullanımının öğrencinin piyano öğrenmesine önemli katkılar getirdiği sonucuna varılmıştır. Yine bu tablo incelendiğinde piyano öğrenme sürecinde deşifrenin kavratılmasının olumlu katkıları olacağı düşünülmektedir.

Öğrenci temasında, bu tablo incelendiğinde, deşifre kullanılmasının alışkanlık haline getirilmesinin faydalı olacağı sonucuna varılmıştır. Öğretmenlerin görüşleri incelendiğinde, öğrencilerin notaları, tartımları ve çift anahtar bilmesinin onun piyano çalma becerisine olumlu aktarım yapılacağı düşünülmektedir. Ayrıca deşifre öğrenilmesinin öğrencilerin yeteneğine ve müzik kulağına da bağlı olduğu sonucuna varılabilir.

Tablo 3 incelendiğinde, bazı öğretmenlerin deşifre çalışmalarına yönelik olarak herhangi bir özel çalışma yapmadıkları sonucuna varılmıştır. Ama bunların yanında, bazı öğretmenlerin de bu süreçte özel çalışmalar yaptıkları tespit edilmiştir. Bazı öğretmenler deşifre çalışması yaptırırken, önce sağ sonra sol el çalışmaları (ölçü ölçü) yaptıkları ve belli bir zaman sonra da birleştirme çalışmaları yaptıkları belirlenmiştir. Ayrıca bazı öğretmenlerin an-kara, kara-man gibi kodlamalarla tartım çalışmaları yaptıkları görülmüştür. Öğretmenlerin görüşleri ele alındığında, öğretmenlerin deşifre öğretiminde ayrıca herhangi bir tartım çalışması yapmadıkları sonucuna varılmıştır. Ayrıca bu görüşler incelendiğinde bazı öğretmenlerin MEB'in kitaplarını bazı öğretmenlerin de bu kitaplara ek olarak farklı kaynakları kullandıkları belirlenmiştir. Bazı öğretmenlerin basit etütler kullanarak ve matematiksel anlatımlar yaparak deşifre öğrettiği görülmüştür. Buradan hareketle öğretmenlerin deşifre öğretim sürecinde farklı yöntemler kullandıkları sonucuna varılabilir.

Tablo 4 incelendiğinde, hiçbir öğretmenin deşifre tekniğinin düzenli olarak kullanmadığı, bunun sebebinin ders saat sayısının yetersiz olduğu sonucuna varılmıştır. Fakat yine de bazı öğretmenlerin seyrek de olsa deşifre çalışmaları yaptırdıkları sonucuna ulaşılmıştır.

5.2. Öneriler

Ulaştığımız sonuçlardan yola çıkarak öğretim görevlilerine, öğretmenlere, Milli Eğitim Bakanlığına, kurum ya da kuruluşlara ve öğrencilere yönelik bazı önerilerde bulunulmuştur. Bu öneriler;

1. Öğretmenler, deşifre becerisinin müzik ve müzik eğitiminin her alanında geliştirilmesi gereken bir beceri olduğunu savunmuştur. Daha başarılı bir yol izlenmesi açısından deşifreye gereken önem ve özenin verilmesi önerilir.
2. Deşifre, hızlı düşünme ve hızlı okuma becerisidir ve bu beceri ancak daha fazla notaya maruz kalıp, deşifre etmekle geliştirilir. Bundan dolayı öğrenciye daha fazla nota okuması gerektiği tavsiye edilir.
3. Uygulanamayan deşifre istenilen sonucu vermeyebilir. Deşifre çalışmalarının, öğretmen kontrolünde hazırlık ve uygulama aşamalarına dikkat edilerek çalışılması gerekir.
4. Öğretmenlerin büyük bir kısmı deşifrenin piyano derslerinde, öğretmen gözetiminde mutlaka yapılması gerektiğini savunmuştur fakat ders saatlerinin az olmasından, öğretmen sayısının az olup öğrenci sayısının fazla olmasından kaynaklı ders saatleri içerisinde deşifreyi çok sık yaptıramadıklarını belirtmişlerdir. Ders saatlerinin artırılması gerektiği ve öğretmen sayısının fazla olması gerektiği tavsiye edilir.
5. Öğretmenler, piyano sınavlarında sadece etüt ve eserlerin çalımının dışında deşifre aşamasının olmadığını belirtmişlerdir. Sınavlarda etüt ve eserin dışında işlevsel becerilerin gelişmesi açısından seviyeye uygun deşifre aşamasının da olması tavsiye edilir.

6. Piyano, dikey armoni düşünülerek, iki anahtarın aynı anda okunabilmesine dayanan bir çalgıdır. Bu nedenle piyano eğitiminde öğrencilere dikey okuma ve çalma becerisi kazandırılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Arturt, K. (2013). Sanat eğitimi. İstanbul, Anı Yayıncılık (6. Baskı)
- Creswell, J. W. (2014). *Research design: Qualitative, quantitative and mixed methods approaches* (4th ed.). Thousand Oaks: Sage.
- Çimen, G. (2001). Piyanoda deşifre öğretimine yaklaşımlar. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 14(2), 95.
- Ercan, N. (2008). “Notaları Ağır Okuma Alışkanlığı”, “Piyano Eğitiminde Nota Okuma Becerisinin Önemi”. Piyano Eğitiminde İlke ve Yöntemler. Ankara: Sözkese Matbaası.
- Erden, M., ve Akman, Y. (Der.). (2001). Gelişim ve öğrenme (10. baskı). Ankara: Arkadaş.
- Gasımova, T. (2010). Piyano öğrenme ve öğretme teknikleri. Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi, 25, 99-106.
- Güleç, K. S. (2007). Müziğin kişisel işlevleri açısından müzik eğitiminde güdülenmenin önemi. 38. ICANAS Uluslararası Asya ve Kuzey Afrika Çalışmaları Kongresi Müzik Kültürü ve Eğitimi (Cilt 1, s. 347-357). Ankara: Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yayınları.
- Güler, Tolga, and F. Bulut. "GSL Piyano Ders Kitaplarında Türk Piyano Eserlerine Yer Verilme Durumu." *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi* 4.3 (2015): 237-245.
- Gün, C., Yıldız ve G. (2013). Piyano eğitiminde başarıyı etkileyen faktörler. NWSA-Fine Arts. e-Journal of New World Sciences Academy, 8(1), 103-114.
- Gün, E. (2014) Piyano performansı öz yeterlilik ölçeğinin geliştirilmesi ve uygulanması. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Doktora Programı, Doktora Tezi, Burdur.
- Hasanova, O. (2008). Günümüzde piyano eğitimi. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 1, 141-146

- Kasap B. T. (2005). İşlevsel piyano becerilerinin müzik öğretmenleri için önemi. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 25(1) 149-154.
- Kıvrak N. İ. (2003, Ekim). Müzik öğretmeni yetiştirmede piyano eğitimi. Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu'nda sunulan bildiri, İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Köse, Y. (2013). Piyano eğitiminde hızlı deşifre teknikleri üzerine bir araştırma (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Kurtuldu, M. K. (2014). Piyano öğrencilerinin deşifre becerileri ile piyano dersi başarılarının karşılaştırılması. TSA Dergisi, 18(3), 11-23
- Küpana, M. (2011). Müzik öğretmeni adaylarına yönelik geliştirilen piyanoda deşifre öğretimi programının etkililiğinin sınanması (Yayınlanmamış doktora tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). Qualitative data analysis: An expanded sourcebook. London: Sage.
- Odabaş, E.(2018). Müzik öğretmenliği adaylarının armoni ve piyano dersi başarılarının ilişkisi ve armoni dersi başarılarının piyanoda deşifre becerisine etkisi . Karadeniz teknik üniv. Eğitim bilimleri enstitüsü
- Özen, N. (2004). Çalgı eğitiminde yararlanılan müzik eğitimi yöntemleri. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 24(2), 57-63.
- Özer, B. (2010). Piyano öğretiminde deşifre becerisinin kazandırılması (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Özgür, Ü. (1995). Mesleki Müzik Eğitiminde Deşifrenin Önemi. Flarmoni Sanat Dergisi, Mayıs:15, Ankara.
- Say, A. (2005). Müzik Ansiklopedisi Besteciler, yorumcular, eserler, kavramlar (2. basım). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Troskie, G. (2011, May). Sightreading. Incorporated Association of Organists Trading Limited Organists' Review, UK.

- Tufan, S. (2000). Piyano Eğitiminde Deşifre Çalışmaları. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 20, 3, 101-104.
- Uçan, A. (1994a ve 1997). Müzik Eğitimi: Temel Kavramlar-İlkeler- Yaklaşımlar. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Birinci ve İkinci Basım.
- Ural, A. ve Kılıc, D. (2006). *Bilimsel araştırma süreci ve SPSS ile veri analizi. SPSS 12.0 for Windows*. Ankara: Detay.
- Uslu, M. (2007). Müzik eğitiminin kişilik ve sosyal gelişme açısından değerlendirilmesi. Z. Dilek, M. Akbulut, A. Uçan, Z. B. Özer, R. Gürses, B. K. Taşkın (Ed.), 38. ICANAS Uluslararası Asya ve Kuzey Afrika Çalışmaları Kongresi Müzik Kültürü ve Eğitimi (Cilt 2, s. 811-823). Ankara: Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yayınları.
- Uzunonat, E. N. (2016). Temel orkestra repertuarı eserlerindeki viyolonsel partilerinden seçilmiş pasajların deşifre eğitimi açısından incelenmesi (Sanatta yeterlilik tezi). Eskişehir Anadolu Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Eskişehir.
- Yıldırım, A. & Simsek H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seckin.
- Yılmaz, N. (2006). Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalında Uygulanan Piyano Eğitiminin Değerlendirilmesi. Ulusal Müzik Sempozyumu Bildirisi (26-28 Nisan). Denizli: Pamukkale Üniversitesi.
- Yönetken, H.B. (1996). "Türkiye'de Müzik Eğitiminin Önemi", Müzik Öğretimi (Hazırlayan Say, A.). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Yönetken, H.B. (1996). "Türkiye'de Müzik Eğitiminin Önemi", Müzik Öğretimi (Hazırlayan Say, A.). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

EKİ

Yarı yapılandırılmış görüşme formu.

1. Piyano derslerinde kullanılan deşifre eğitimi hakkında neler düşünüyorsunuz?
2. Piyano derslerinde deşifrenin önemli bir yer tuttuğunu düşünüyor musunuz, neden?
3. Piyano derslerinde kullanılan deşifre eğitimi sizce önemli midir, neden?
4. Siz öğrencilerin deşifre kullanımına yönelik becerilerini geliştirmek için neler yapıyorsunuz? Yaptığımız özel bir çalışma var mıdır? Bu süreçte izlediğiniz yol ve yöntemler var mıdır? Nelerdir?
5. Deşifre eğitiminde farklı tartımlar kullanıyor musunuz? Nelerdir?
6. Piyano derslerinde deşifreyi düzenli olarak yaptırıyor musunuz? Neden?
7. Piyano derslerinde deşifreyi ne sıklıkla yaptırıyor musunuz?
8. Piyano derslerinde kullanılan deşifrenin, öğrencinin müziksel gelişimine katkıları var mıdır, neden?
9. Eklemek istediğiniz bir şey var mı?

VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimler Enstitüsü

LİSANSÜSTÜ TEZ ORJİNALLİK RAPORU

VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimler Enstitüsü

10/07/2019

Tez Başlığı / Konusu

Van Güzel Sanatlar Lisesinde Görev Yapan Piyano Öğretmenlerinin Piyanoda Deşifre Kullanımına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi

Yukarıda başlığı/konusu belirlenen tez çalışmamın Kapak sayfası, Giriş, Ana bölümler ve Sonuç Bölümlerinden oluşan toplam 50 sayfalık kısmına ilişkin, 10/07/2019 tarihinde şahsım/tez Danışmanım tarafından Tunitin intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtreleme uygulanarak Alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezin benzerlik oranı % 19 (Yüzde Ondokuz) dur.

Uygulanan Filtreler Aşağıda Verilmiştir:

- Kabul ve onay sayfası hariç,
- Teşekkür hariç,
- İçindekiler hariç,
- Simge ve kısaltmalar hariç,
- Gereç ve yöntemler hariç,
- Kaynakça hariç,
- Alıntılar hariç,
- Tezden çıkan yayınlar hariç,
- 7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç (Limit match size to 7 words)

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Lisansüstü Tez Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılmasına İlişkin Yönergeyi İnceledim ve bu yönergede belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içemediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

10/07/2019
Sultan Timur
Adı, Soyadı, İmza

Adı Soyadı : Sultan Timur
Öğrenci No : 159401039
Anabilim Dalı : Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Programı : Müzik Eğitimi Bilim Dalı
Statüsü : Y. Lisans Doktora

DANIŞMAN
Prof. Dr. Serap Yükrük

10/07/2019

ENSTİTÜ ONAYI
U Y G Ü N D Ü R
10/07/2019
Servet ÇAN
Enstitü Sekreteri